

R. SOEDJONOREDJO

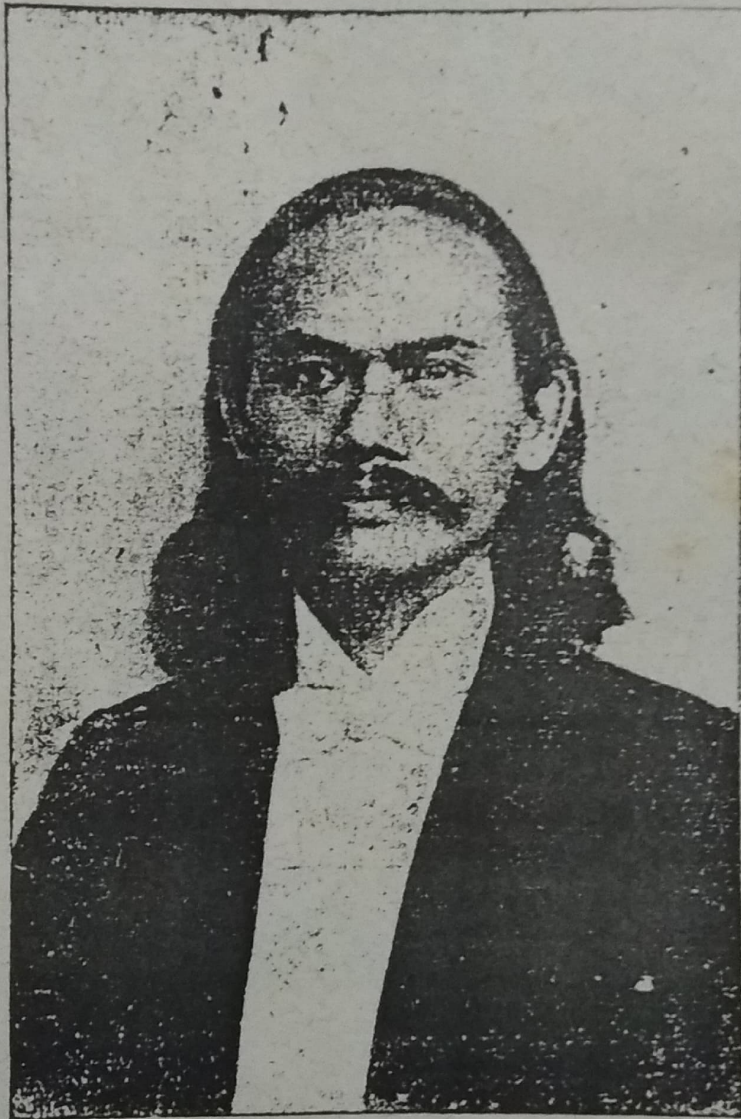
॥ ᮘ ᮚ ᮚ ᮚ ᮚ ᮚ ᮚ ᮚ ॥

WÉDATAMA WINARDI

inggih poenika :

Katerangan werdinipoen serat Wédatama, jasan
dalem Soewargi Kangdjeng Goesti Pangéran
Adipati Arja Mangkoenegara ingkang
kaping IV ing Soerakarta.

PENERBIT:
TAN KHOEN SWIE
KEDIRI

*Ini kitab diperlindoengi Hak pengarang
Stb. 1912 No. 600 fatsal 11.*

*Kitab'jang sjah ada tanda lengannja
si penerbit berikoet di bawah ini.*

॥ ၁၈၆၅ ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည်ကို ဝင်ရောက် စိုးစံခဲ့သော ဗမာပြည်
အင်္ဂလိပ်တို့၏ အုပ်ချုပ်မှုကို ဝန်ခံခဲ့ရသည့် ကျောက်ဆည်
မြို့ကို ဝန်ခံခဲ့ရသည့် နေ့တွင် ဗမာပြည်ကို ဝင်ရောက်
စိုးစံခဲ့သော ဗမာပြည်ကို ဝန်ခံခဲ့ရသည့် နေ့တွင်

Boekh. Tan Khoen Swie
Kediri.

PENGARANG
P. t. R. SOEDJONOREDJO

Mantri goeroe pènsioen Karanganyar S S. W/L.

Diatas ini saia tera gambarnya pengarang R. Soedjonoredjo, jang namanja tida asing lagi, beliau ada penoelisnja Kitab-kitab: Djatimoerti, Madoerasa, Kridograitto, Katja-Wirangi, Wawadiningroso, d.l.l. jang sanget digemari oleh pembatjanja.

Boekhandel TAN KHOEN SWIE
Kediri.

Prasaben.

Sami-sami serat Djawi, jasan dalem Kangdjeng Goesti P. A. A. Mangkoenegara IV poenika dipoen dojani pijambak déning bangsa kita Djawi; poenapa malih serat Wédātama. Sanadjan serat Wédātama poenika alit lan tipis, nanging isinipoen mepaki, sarta djembar bebèranipoen. Tetemboenganipoen katah ingkang sami wonten isi-nipoen. Rakitaning oekara nenarik pamireng, sarta dados panggigahing manah. Manawi oengel-oengelan ing Wédātama sinoeba toewin sinoekarta, mahanani kretarta toemrap pakartining ngèlmoe loehoeng.

Poenika dados boekti bilih serat Wédātama poenika jasani-poen soedjanma ingkang winahjoe.

* * *

Noewoen. Tanggal 26 April 1937 koela tampi kintoenan serat W. T. poenika saking sadèrèk Tan Khoen Swie, wigatos kapoerih njerat keterangan soeraosing serat poenika. Nedja kasadé kanji regi mirah moerih saged soemabar. Batos koela: „Wah, iki pagawéan gedé doedoe baèn-baèn”. Salebeting prihatos: wonten Raos preloe koela lampahi. Indjingipoen wiwit njerat, sakedap-sakedap kèndel; saben badé wiwit njerat boten antawis dangoe ladjeng karaos kanji mangretos, makaten saladjengipoen, ngantos rampoeng.

Wasana panoewoen koela dateng para maos, manawi wonten kekiranganipoen, moegi sampoen kirang pamengkoe.

Soedjonoredjo.

1.

|| ၇ ဝ ဝ ဝ ဝ ||

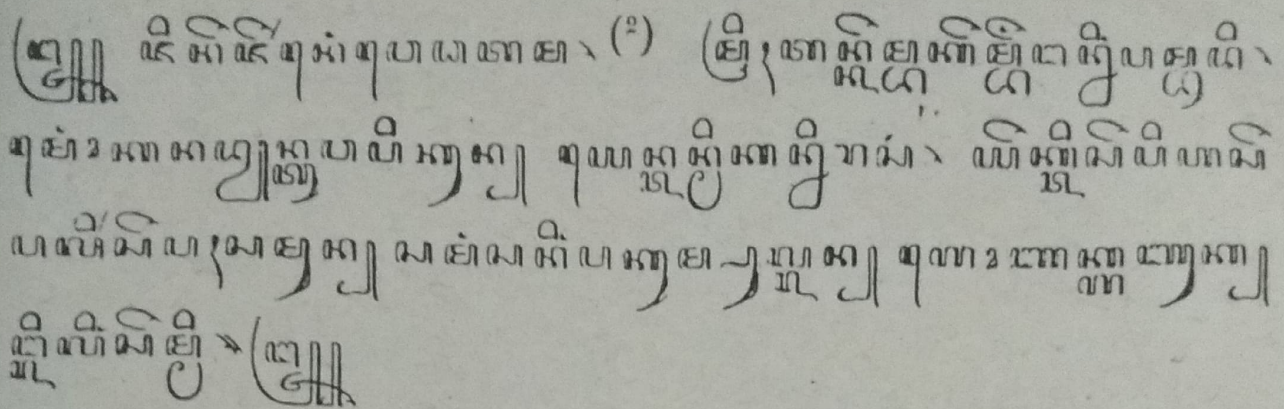
|| ဝ ဝ ||

Mingkar - mingkoering angkara, akarana karenan mardi siwi; sinawoeng resmining kidoeng, sinoeba-sinoekarta, mrih kretarta pakartining ngèlmoe loehoeng, kang toemrap nèng tanah Djawa; agama ageming adji.

* * *

Awit déning sengsem paring piwoelang datang para poeta, ingkang nganggit serat „Wédatama” karsa mengkeraken angkara moerka. Panganggitipoen mawi kasekarakén, moerih saged nenarik sengsemipoen ingkang maos. Serat Wédatama poenika isi piwoelang lahir batos. Pamoedjinipoen ingkang nganggit: paparingipoen piwoelang ingkang sampoen rinengga toewin tinata poenika sageda toemanem ing manah sarta angrembaka. Woelang kawroeh ingkang loehoer poenika wonten dajanipoen. Piwoelang poenika laras kalijan dasaripoen tjang Djawi. Manawi kaoedi, saèstoe nenoentoen datang watak Kapangéranan.

(1) Mengkeraken angkara moerka. Akarana = amargi; karenan = seneng; mardi siwi = moelang poeta. Sinawoeng = sinarengan. Resmining kidoeng = rarasing tembang. Sinoeba sinoekarta = dipoen loehoeraken toewin rinengga. Mrih kretarta = moerih angrembaka (toemrap raosing manah), Pakartining ngèlmoe loehoeng = toemaneming kawroeh Kasoekman (ing raosing manah). Pakartining = pandameling = dajaning. Nèng tanah Djawi = toemrap raos Djawi. Agama = agem-agemaning Soekma (Djiwa). Adji = Ratoe = Goesti = Pangéran = Djiwaning manoengsa. (Sinoekarta = dipoen soeraos).

(2)

Djinedjer nèng Wéda Tama, mrih tan kemba kembenganing pamboedi; mangka nadyan toewa pikoen, jèn tan mikani Rasa, jekti sepi asepa lir sepah samoen; samangsané pa-koempoelan, gonjak-ganjoek nglilingsemi.

* *

Piwoelang pœnika kapatjak ing serat ingkang kanamakaken serat „Wédātama”. Perloenipoen soepados tiatos (boten kemba) pangœdinipoen, mandar sageda ngregem (ngenjami) ing raosipoen. Ngagesang sanadjan sampoen sepœh raganipoen, manawi dèrèng saged ngraosaken ing Raos Kasœkman, kaoepamèkaken taksih soewoeng, djer isinipoen namoeng *angen-angen* kalijan *hawa nafsoe*. Manawi kaleres kekempalan sarta ladjeng angginem kabatosan, ngatawisi manawi sajektosipoen taksih soewoeng. Kados ta: wor-soehipoen, lagoening soewaranipoen, polatani-
 poen, tandang-tandoekipoen sp. . . . amratjihnani bilih sajektosipoen dèrèng ngraosaken dateng Raos Kasœkman; dados teksih wonten ing *pamikir toewin pangraos*.

(2) djinedjer = kapatjak = sinerat. Wéda = papakem = wawaton. Wéda-tama = wawaton oetami. Mrih tan kemba = soepados boten kemba pangœdinipoen. Kembenganing pamboedi = pangrègeming piwoelang. Nadyan toewa pikoen = sanadjan tijang sampoen sepœh. Pikoen = gampil kesœpèn. Tan mikani rasa = boten saged ngraosaken raos Kasœkman (Raos sadjatos). Sepi = soewoeng (sepen ing pangretos). Sepa = boten gadah raos kabatosan). Lir sepah samoen = sephan ingkang boten wonten raosipoen. Pasamœan = kekempalan = sarasèhan. Gonjak-ganjoek = seling serep = salah panampi = salawana. Nglilingsemi = adamel lingsem.

(3) *Amboedjeng pamaremipoen pijambak.* (3) *Amboedjeng pamaremipoen pijambak.*
Amboedjeng pamaremipoen pijambak. *Amboedjeng pamaremipoen pijambak.*
Amboedjeng pamaremipoen pijambak. *Amboedjeng pamaremipoen pijambak.*
Amboedjeng pamaremipoen pijambak. *Amboedjeng pamaremipoen pijambak.*
Amboedjeng pamaremipoen pijambak. *Amboedjeng pamaremipoen pijambak.*

ng-Goegoe karsané prijangga, nora nganggo peparah lamoen
 angling; loemoeh ingaran baliloe; oeger nggoeroe aleman.
 Nanging djanma ingkang woes waspadèng semoe, sinamoen
 ing samoedana, sasadon ingadoe manis.

* * *

Tijang ingkang taksih makaten, sanadjan angginema babagan
 kaaloesan (kabatosan) boten mawi doegi prajogi, boten mawang
 dateng ingkang dipoen djak gineman, boten ngèneti dateng:
paédahipoen oetawi toemandjanipoen. Dados namoeng amboe-
 djeng *pamaremipoen pijambak.* Terkadang namoeng ngatingalaken
 kapinteranipoen; roemaosipoen sampoen moempoeni; pangang-
 kahipoen sampoen ngantos kawastanan bodo, boten ngroemaosi
 bilih sadjatosipoen aleman. Ananging tijang ingkang sampoen
 saged angraosaken saestoe, manawi gineman kalijan tijang ing-

(3) Amboedjeng pamaremipoen pijambak. Marem sabab *nginten*: pi-
 jambakipoen dipoen wastani tijang mangretos. Peparah = doegi prajogi =
 reringa = empan papan. Angling = ngendika. Goeroe aleman = boetoe di-
 poen alembana. Waspadèng semoe = saged njrapat dateng tijang ingkang
 saged ngraosaken toewin ingkang dèrèng; katawis wonten ing rerakitaning
 ginem (tata oetawi worsoeh), makaten oegi wonten ing lagoening soewara,
 sadjakan, semoening oelat, solahipoen poenapa déné *tamoèn-tinam-*
pènipoen semoe, ingkang minangka wawajanganing raos Kasoekman, (ka-
 oepamèkna: tijang njenggaki oetawi nggèrongi gending saged katjihna bilih
 saged ngraosaken ing *enges* toewin *wirama* poenapa dèrèng). Sinamoen =
 dipoen aling-alingi. Samoedana = réwa-réwa tjotjog sarta seneng. Sesadon
 ingadoe manis = ingkang gineman kalijan ingkang dipoen djak gineman
 sami ngatingalaken senenging manah anggènipoen amemitran toewin ke-
 kantjan angrembag babagan kaaloesan. (Oetaminipoen manawi sampoen
 mengker boten ladjeng anggegoedjeng, ngèwani, poenapa déné ngraosi).

kang makaten, ladjeng trimah ngawon, boten ambantah oetawi mabeni. Pramila makaten, awit pijambakipoen sampoen saged njrapat (awas ing semoe). Kamanah: tanpa damel oepami dipoen bantaha, malah malah kabodoaning sanès waoe dipoen aling-alingi moerih boten adamel lingsem. Anggènipoen ngaling-alingi sarana temboeng manis sarta njenengaken akanfi oelat soemèh. Dados boten pisan-pisan ketawis bilih njaroe oetawi njendoe.

4.

Handwritten text in a cursive script, likely a form of Javanese or Sundanese. It includes a circled initial character and various characters and symbols. A small number (4) is written in the middle of the first line.

Sipengoeng nora nglegéwa, sangsajarda dènira tjatjariwis, ngandar-andar angendoekoer, kandané nora kaprah, saja élok alangka longkanganipoen. Siwasis waskita ngalah, ngalingi marang sipingging.

* * *

Sarèhné makaten, ingrikoe tijang ingkang roemaos pinter waoe, boten ngroemaosi bilih dipoen aling-alingi kabodoanipoen; pramila ladjeng sangsaja andadra anggènipoen gineman ngantos sangsaja katah lan warni-warni, ananging boten méntjok dateng raos, boten pratitis, wor-soeh, toena doengkap anggènipoen angetjoepi. Saking mepengipoen, prasasat boten kénging dipoen selani ginemipoen. Inkang kaginem ingkang élok-élok, ingkang kakinten andadosaken goemoenipoen ingkang mireng. Déné ingkang sampoen mangretos saèstoe, sarèhning sampoen waskita (saged njrapat), ladjeng ngawon. Liripoen „ngawon” ingriki poenika: boten adamel tjoewaning tijang ingkang gineman ing-

(4) Pengoeng = bodo = baliloe. Nglegéwa = ngraos = nggraita. Ngandar-andar = katah-katah. Kandané ora kaprah = ingkang kaginem boten roentoet kalijan lampahing pangoedi. Langka = ingkang mokal-mokal. Pinging = bodo.

kang kajah-kajah waoe, malah ngatingalaken senengipoen nampi piwoelang. Manawi wonten kelinta-kelintoenipoen ingkang gineman, ing lahir toewin ing batos paring pangapoenten. Mandar ing sasaged-saged manawi wonten ingkang kelintoe ladjeng kasamoen moerih katingala leres.

5.

Handwritten text in a stylized script, likely a form of Javanese or Indonesian script, possibly a form of 'Kawitan' or similar. It consists of several lines of characters, some with diacritics and some enclosed in decorative brackets.

Mangkono ngèlmoe kang njata, sanjatané moeng wèh reseping ati; boengah ingaranan tjoebloek, soekèng tyas jèn dèn ina, Nora kaja si poenggoeng anggoeng goemoenggoeng, oegoengan sadina-dina. Adja mangkono wong oerip.

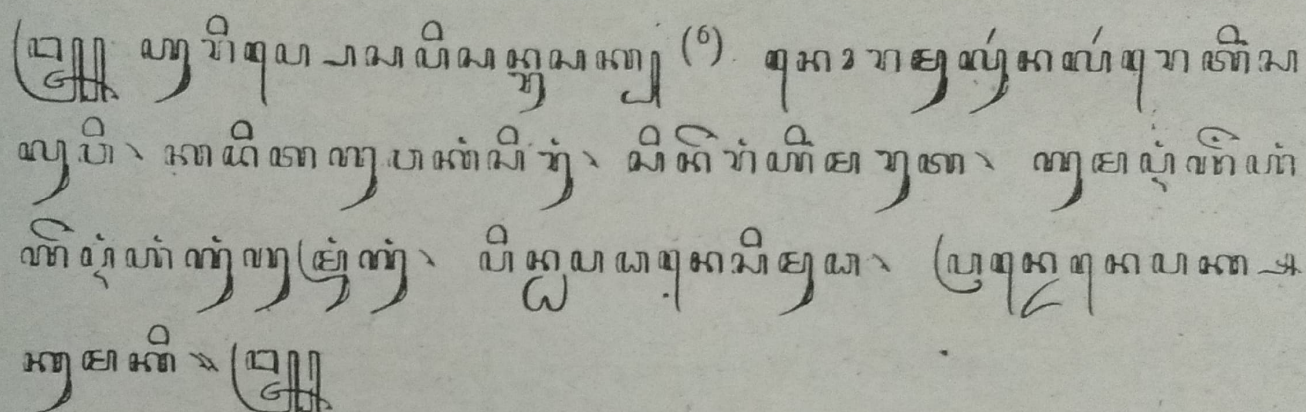
* * *

Tijang ingkang ngèlminipoen sampoen njata (anggajoeh dateng njatanipoen) wontenipoen namoeng welas-asih sarta adamel seneng dateng manahing sanès; babar pisan boten nijat damel sakserik poenapa déné ngoenggoel-oenggoelaken badanipoen. Sanadjan pijambakipoen dipoen ina sarta kawastanan tijang tjoebloek, inggih boten gadah manah sakserik. Déné ingkang taksih soewoeng, sarèhning ingkang karaosaken namoeng oebaling *angen-angen* kalijan *hawa nafsoe*, temahan ladjeng dados tijang oegoengan. Liring oegoengan makaten boten namoeng ateges „onggrongan” kémawon, nanging ateges tansah ngoedja dateng *hawa nafsoenipoen*, (ndoeroesi ingkang dados pakaremanipoen). Dados ingkang dipoen oegoeng *angen-angenipoen*

(5) Ngèlmoe kang njata = tijang ingkang ngèlmoenipoen sampoen dados. Anggoeng = tansah. Goemoenggoeng = koemedah-kedah dipoen oedja (angen-angen toewin nafsoenipoen). Sadina-dina = sadjeg gesang, sarta boten wonten pedotipoen.

kalijan *nafsoenipoen*. Temahan noewoehaken watak *goemedé* toewin *mélikan*. Ingrikoe ingkang nganggit serat Wédutama paring pènget: ngagesang sampoen ngantos makaten. Awit ingkang makaten poenika kapitoenèn ingkang sakalangkoeng ageng, gesangipoen dados risak, kendih déning pakartining *angen-angen* toewin *hawa nafsoe*.

6.

Oeripé sapisan roesak, nora moeloer nalaré ting saloewir, kadi ta goewa kang siroeng, sinerang ing maroeta, goemarenggeng anggereng anggoeng goemroenggoeng, pinda padané si moeda, prandéné paksa koemaki.

* * *

Manawi rinaos ingkang saèstoe, tijang ingkang makaten poenika saèstoenipoen gesangipoen memelas. Soekmanipoen kados kakoeroeng ing goewa ingkang peteng. Liripoen: peteng toemrap Kasoenjatan, amargi boten oelah nalar lan boten masésa hawa nafsoe. Petenging nalar katarik gagasanipoen pating saloewir. Oepami badanipoen wadag minangka goewa, petenging nalaripoen kaoepamékaken petenging goewa. Salebeting goewa swaranipoeng goemroenggoeng oetawi oemjoeng, amargi kaserang gegeter saking djawi. Amargi lawanging goewa tansah menga;

(6) Tijang ingkang ngoedja oebaling angen-angen lan hawa nafsoe, gesangipoen wonten ing alam donja sapisan poenika manggih kapitoenèn, boten pikantoe *oeloering nalar* malah gagasanipoen angambra-ambra (boten ening toewin enget dateng *Gesangipoen*). Siroeng = singoeb (inglebet peteng). Sinerang ing maroeta = katempoeh ing angin. (Liripoen: boten mepeti pantja drija). Pinda = kaoepamékaken. Moeda = enèm.

poenapa déné Nabinipoen. Inggih sanadjan jektosa pisan bilih pepoendènipoen poenika bangkit toer bangsaning ngaloehoer, nanging paédahipoen poenapa toemrap pijambakipoen, manawi pijambakipoen boten saged nglampahi kados leloehoeripoen waoe. Para loehoer Djawi saèstoenipoen katabah ingkang moempoeni dateng kawroeh Kasoekman, sarta sampoen angregem (anggajoe) dateng *Kasoesilan Batos*, oepaminipoen : Raos bekti toewin panalangsa dateng Pangéran, tansah ngawasaken dateng awon saéning tindak salebeting batosipoen pijambak. Makaten poenika ingkang nama *Sadjatosing kasoesian*. Ananging toemrapipoen para anèm ingkang goemoenggoeng dèrèng padjapadja anggajoe dateng sadjatosing kasoesian (kasoesilan batos). Sampoen malih ingkang nggajoe, sasrawoengan kémawon dèrèng. Déné katitikipoen bilih dèrèng srawoengan (dèrèng naté ngraosaken) dateng sadjatosing tatakrami, inggih poenika anggènipoen goemoenggoeng. Ing mangka raosipoen tijang ingkang goemoenggoeng boten panggih-pinanggih kalijan atining tatakrami (Kasoesilan batos). Menggah atining tatakrami poenika agem-agemaning para loehoer, inggih oegi ingkang kawoelangaken déning agami soetji.

8.

(8) Sotja = tjiri = tjatjad. Djiwangga = Djiwa katijan anggo. Soemengah = goemedé. Sesongaran = mamèraken kalangkoenganipoen. Ketoengkoel = karem lan kèrem. Karem ing rès kaprawiran = djoebrija, ngegoengaken sarira, temahan ngatingalaken kelangkoenganipoen.

Sotjaning djiwangganira, djer katara lamoen potjapan pasti, loemoeh asor koedoe oenggoel, soemengah sesongaran. Jèn mangkono kena ingaran katoengkoel, karem ing rès kaprawiran; nora énak ikoe kaki.

**

(8) Sotja = tjiri = tjatjad. Djiwangga = Djiwa katijan anggo. Soemengah = goemedé. Sesongaran = mamèraken kalangkoenganipoen. Ketoengkoel = karem lan kèrem. Karem ing rès kaprawiran = djoebrija, ngegoengaken sarira, temahan ngatingalaken kelangkoenganipoen.

Tjatjading wawatekaning tijang poenika saged katitik wonten ing nétya, pasemon, solah, ginem lagoening swara sp. Poenika pratanda bilih ing Djiwangganipoen teksih wonten tjiri (tjatjad), ingkang ladjeng dados panitikan bilih dèrèng njarawoeng (ngraos dateng sadjatosing kasoesian). Patitikipoen bilih dèrèng njarawoeng kalijan atining tata krami, inggih poenika: remen bantah, loemoeh kasoran. Ingkang dasar gadah kalangkoengan inggih ngatingalaken kalangkoenganipoen, kados ta: kawaspandanipoen, kasektènipoen toewin sanès-sanèsipoen bangsaning daja aloes. Ingkang makaten poenika sadjatosipoen malah kosokwangsoel kalijan *Kasoesian dateng Pangéran* (Bakti), djer ing ngrikoe angen-angenipoen sadjak madeg dados Pangéran, mangéran d jagadipoen doepèh mengkoni pantjadrijanipoen. Ingrikoe angen-angen ladjeng ngaken Pangéran. (Ing pawajangan kagambar Batara Goeroe). Kamareman ingkang makaten poenika boten mitadosi boten adamel katentreman ingkang langgeng. Toemrapipoen ingkang bekti dateng Kasoenjatan, inggih boten sakétja (ora énak).

9.

ꦏꦏꦫꦺꦤ꧀ꦤꦺꦒꦺꦭꦩꦺꦏꦫꦁꦒꦏꦏꦫꦁꦏꦱꦏꦶꦁꦧꦁꦱꦤꦶꦁꦒꦁꦲꦶꦧꦶꦏꦺꦧꦺꦫꦺꦃꦥꦩꦤꦶꦥꦺꦤꦠꦤꦺꦴꦩꦺꦱꦺꦏꦶꦁꦢꦗꦱꦢꦠꦩꦺꦴꦁꦤꦺꦁꦱꦢꦗꦧꦤꦶꦁꦢꦒꦶꦁꦏꦺꦴꦭꦺꦥꦗꦺꦤꦏꦩꦥꦺꦁꦏꦏꦥꦤꦠꦗꦧꦗꦚꦺꦧꦗꦤꦺꦩꦧꦺꦭꦺꦤꦢꦗꦤꦶ

Kekerané ngèlmoe karang, kakarangan saking bangsaning gaib, ikoe borèh paminipoen, tan roemasoek ing djasad, amoeng anèng sadjabaning daging koeloep. Jèn kapengkok pantjabaja, oebajané mbaléndjani.

* * *

(9) Kekeran = sorogan. Ngèlmoe karang = ngèlmoe sikir. Kekarangan = dapoekan = rakitan. Gaib = ingkang boten kasat mripat. Kapengkok ing pantjabaja = manggih pakéwed dadakan. Oebajané baléndjani = dajanipoen tjabar (boten mitadosi).

Pramila boten sakétja (boten andajani dateng katentreman), awit poenika namoeng *ngèlmi karang* (ngèlmi sorogan). Menggah kadigdajan, kanoeragan sapanoenggilanipoen, poenika sorogani-poen (oenderanipoen) rerangkèn saking daja aloes. Dapoekan saking kakijataning badan-badan aloes moedjoedaken kadigdajan. Tarkadang saking dajaning sedèrèk sekawan, terkadang saking pitoeloenganing bangsa aloes sanèsipoen. Kakijatanipoen ingkang makaten poenika boten saged langgeng, kénging kaoepamèkaken namoeng kados borèh. Borèh poenika namoeng wonten sadjawining koelit. Liripoen: ngèlmi karang poenika boten andajani kasantosan langgeng. Pramila boten mitadosi; boten antawis lami saged tjabar. Tarkadang dipoen tjabaraken déning sanès, tarkadang tjabar déning pratingkahipoen pijambak déning nerak angger-anggering Leres (nerak angger-anggering Kasoetjjan).

10.

Handwritten text in a cursive script, likely a form of Javanese or Sundanese. It includes a superscripted number (10) and various characters and symbols.

Marma ing sabisa-bisa, babasané moeriha tyas basoeki; poeroeitaa kang patoet, lan traping angganira. Ana oega angger oegering kapraboen. abcn-aboning panembah, kang kambah ing siang ratri.

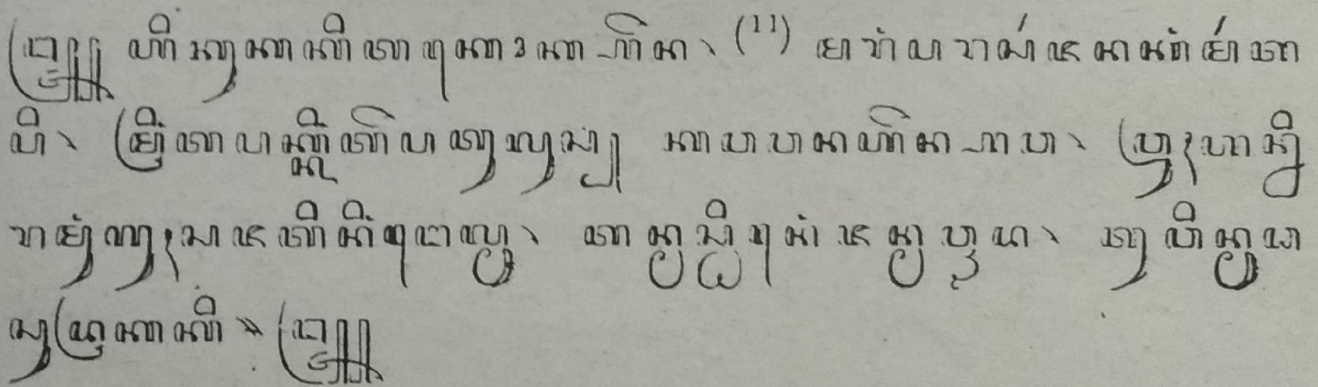
* * *

Djalaran saking poenika, ingkang preloe kaoedi poenika : *ngèlmoe wiloedjeng*. Liripoen: Tékadipoen ngoedi kaaloesan poenika sengsema dateng Boedi Rahajoe. Soekoer bagé: moedji

(10) Marma = moelané. Tyas basoeki = ati slamet. Poeroeita = magoeroe. Poeroeita kang patoet = magoeroe roemeksaning gesang (boten anggegoeroe kadigdajan) = magoeroe matrapaken badanipoen (b. pamikir b. pangraos manah toewin b. wadag). Angger oegering kapraboen = wawatóné sipat Kapangéranan toewin wawatón panembahing badan-badan dateng Pangéran.

rahajoening djagad. Dajaning boedi rahajoe poenika adamel rahajoening Djiwa raga sarta saged njawabi tetijang ing sakiwa tengenipoen. Pramila manawi soemedja poeroeita, inggih boten megoeroe kadigdajan ananging poeroeita angger-anggering rahajoe, moerih saged roemeksa ing gesangipoen. Antjasing poeroeita soemedja mangretos „kados poendi” patraping badanipoen (badan aloes lan b: kasar toemrap ing Djiwanipoen.) Djiwaning manoengsa poenika ingkang kedah kaenoet sapangrèhipoen. Angger-anggering panembah dateng Goesti poenika inggih wonten. Inggih „angger-angger” poenika ingkang preloe dipoen goerokaken. Manawi sampoen ngretos dateng angger-anggering gesang ladjeng kanggé ing salami-laminipoen (éndjing sonten, sijang daloe) boten mawi watesan. Terangipoen : boten mawi katemtoèan, kadosta: 40 dinten 100 dinten oetawi semanten taoen.

11.

Ikoè kaki takokena, marang para sardjana kang martapi, mring tapaking tepa toeloes, kawawa nahen hawa. Wroehanira moenggoeh sanjataning ngèlmoe, tan mesti nèng djanma wreda, toewin moeda soedra kaki.

* *

Wawaton panembah dateng Pangéran poenika ingkang preloe dipoen soewoenaken kateranganipoen dateng para sardjana ingkang gentoer kasoetapanipoen. Inggih poenika ingkang

(11) Takokena = njoewoena piwoelang. Sardjana = tijang terang ing Boedi. Martapi = ngerèh dateng angen-angen toewin napsoenipoen = oelah semadi = ngegoengaken dajaning Djiwanipoen kanti nelokaken badan-badanipoen. Tapak = patilasan. Tepa = toeladan = paseksèn. Toeloes = lastantoen (lana). Wreda = sepoeh. Moeda = enèm.

saged masésa badan-badanipoen (kasar-aloes) karoentoetaken kalijan angger-anggering gesang. Poenika ingkang netepi tapa ingkang leres, oetawi tapa ingkang *tanpa pedot*, boten mawi wangenan, ingkang njata: wonten patilasanipoen lestantoen. Liring lestantoen: boten njalèwèng noeroeti kadjenging angen-angen (goemedé) toewin kadjenging nafsoe (pakareman). Dados tetep koewawi njandèt hawa nafsoe. Menggah tapak oetawi patilasanipoen sardjana ingkang makaten ateges panilikan bilih kawroehipoen sampoen njata, kaboekti wonten ing mentesing pangandika, rahajoening beboedèn, gesanging oedjwala, pasadjaning solah bawa, saéning padatan poenapa déné anggènipoen saged andajani *karahajon* toewin *kasoetjian* dateng wewengkonipoen. Menggah saèstoenipoen soedjanma ingkang makaten boten dinomèh sampoen sepoeh raganipoen. Terkadang saged oegi ingkang taksih timoer. Kadjawi poenika, boten doepèh loèhoer pangkatipoen; saged oegi tijang alit, ingkang boten gadah pangkat.

12.

Sapa ntoek wahjoening Allah, gya doemilah mangoelah ngèlmoe bangkit, bangkit mikat rèh mangoekoet, koekoetaning Djiwangga. Jèn mangkono kena sineboet wong sepoeh, liring sepoeh sepi hawa, awas roroning ngatoenggil.

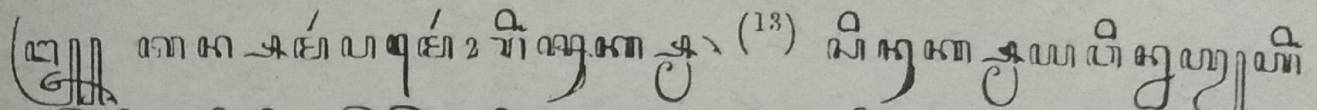
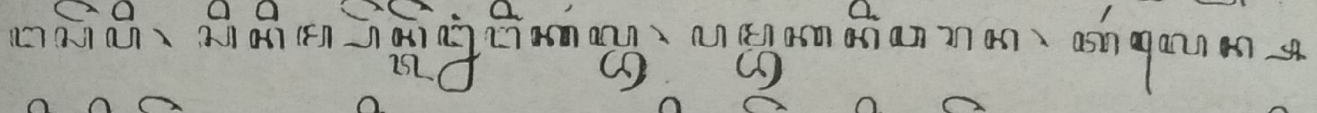
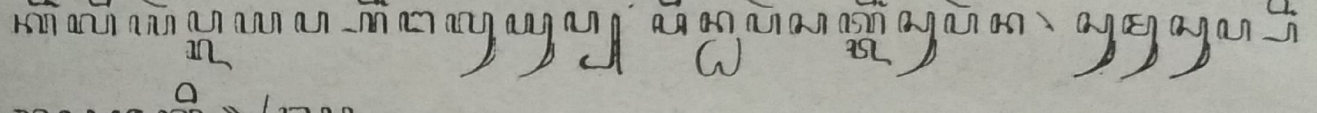
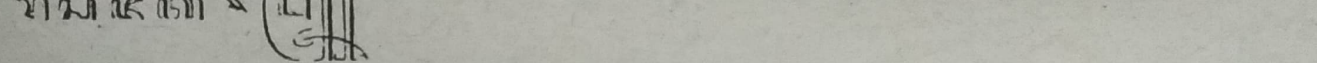
* * *

(12) Wahjoening Allah = Sihing Allah. Doemilah = pandang. Bangkit mangoelah ngilmoe = bahoed nata toewin ngrakit kahaloesanipoen. Bangkit mikat = saged narik. Bangkit ing rèh mangoekoet = boten djigoeh anggèning mapanaken raosipoen pijambak dateng telenging Batos. Koekoetaning Djiwangga = pangiroeping daja kekijatan ing badan aloes toewin badan kasar dateng ingkang Mengkoe.

Sinten ingkang tinarboeka sanadjan dèrèng sepoeh ragani-poen, sanadjan tijanga soedra, Raosipoen padang sarta wening; ingrikoe saged kadjengipoen pijambak (boten sarana kawoelang) dateng patrap pangrakiting raos-pangraos doemoegi ing dadosipoen. Mangretos saking kadjengipoen pijambak dateng panatanning pantjadrija, moerih boten toempang soeh. *Saged* poenika amargi *katoentoen déning raosipoen pijambak*. Raosipoen pijambak ingkang noentoen waoe sajektosipoen daja kekijatan saking Pangéran (Pribadinipoen = Djiwanipoen). Kasagedan ingkang makaten poenika anggènipoen nindakaken samangsa-mangsa ing nalika semadi. Selebeting semadi njoepèkaken raosing pantjadrijanipoen (raosing pantjadrija boten dipoen opèni,) déning mindeng meleng toemoedjoe dateng Pribadinipoen, ngantos raosing pantjadrija *boten wonten*. Poenika katemboengaken „ngoekoed” pantjadrija. Pramila katemboengaken *ngoekoed* (boten njirnakaken), amargi boten *kétjalan* pantjadrija. Liripoen: pantjadrija namoeng kèndel boten makarti. Déné sababipoen boten makarti, amargi: daja kekijataning Gesang ingkang soewaoe anggesangi (makartèkaken) pantjadrija, ing wekdal poenika boten makartèkaken pantjadrija, djalaran ngempal wonten raos Kasoekman. Manawi daja Gesang ingkang nggesangi pantjadrija waoe sampoen ngempal wonten *ingkang mengkoni pantjadrija (angen-angen ingkang sampoen aloes)*, saking ngrikoe kakempalaken malih dateng *ingkang mengkoe* saliring raos-pangraos. Makaten poenika katemboengaken „*Koekoetaning Djiwangga*”. Tijang ingkang sampoen saged makaten kawastanan neteni sadjatosing sepoeh. Inggih sepoeh: Djiwanipoen. Tanda jektinipoen bilih Djiwanipoen sampoen sepoeh, inggih poenika anggènipoen ageng dajanipoen, saged neloekaken dajaning angen-angen, pangraos (nafsoe) toewin pantjadrija. (Boten kok: angen-angen, pangraos toewin pantjadrija *itjal oetawi pedjah*, nanging pakartinipoen manoes pangrèhing Djiwa, boten nganggé kadjengipoen pijambak. Tijang ingkang sampoen saged makaten saèstoe sampoen saged milah-milah ing noenggil-misahipoen *angen-angenipoen* kalijan Djiwanipoen. Kalih warni waoe ingkang poendi ingkang nama „*Pijambakipoen*.” Manawi sampoen terang dateng pepilahan kalih warni waoe, liripoen saged ngrasaken kanji kaaloesaning Raos, saged waspaos kanji paningal

batos poenapa déné boten djigoeh dateng pangrakit toewin pangoekeodipoen, poenika katemboengaken „*Awas roroning ngatoenggil*”.

13.

() (13)

Tan samar pamoring Soekma, sinoekma ja winahja ing ngasepi, sinimpen telenging kalboe. Pamboekaning waana, tarlèn saking lijep lajaping ngaloejoep, pinda pesating soepena, soemoesoeping rasa djati.

* * *

Awas (boten samar) poenika boten amoeng toemrap *pepilahipoen* kémawon, oegi toemrap *panoenggilipoen*. Tegesipoen awas oetawi boten samar poenika boten namoeng tjetaning tingal, kémawon, nanging oegi kapétang dalah *kandasing Raos*, poenapa déné *teranging pangretos*.) Tetiga poenika — tjetaning tingal, *kandasing Raos*, *teranging Pangretos* — ingkang gegoeletan dados satoenggal kawastanan PRAMANA, tegesipoen: terang saterang-terangipoen toemrap *tingal*, *raos* sarta *pangretos*. Dados, soedjalma ingkang saged makaten inggih sampoen tamtoe *Pramana* toemrap pepilahan kalih inggih waoe. Soedjanma ingkang makaten boten samar (Pramana

(13) Tan samar = boten kelintoe, boten bingoeng, boten semang = ngretos terang. Pamoring Soekma = saged ngraosaken kanti tjeta bilih pijambakipoen poenika Soekma (boten namoeng panganggep). Sinoeksmaja = binesoet = sinaring. Ingasepi = sirnaning panggagas (pangangen-angen). Telenging kalboe = telenging batos. Pamboekaning warana = pamijaking aling-aling. Tarlèn = boten sanès (boten ndjawi). Lijep = setengah mierem. Lajap = satengah ènget. Loejoep = ing salebeting soepé sakedap. Soemoesoep ing Rasa djati = mandjing ing Raos Djati = loeloeh ing Raos Djati.

dateng *Pramana*-nipoen pijambak. Pijambakipoen ladjeng ngraos dados Sang Pramana, amargi sampoen pramana. Inkgang makaten poenika asring katemboengaken sampoen saged adjøemenengaken Pramana-nipoen. Oetawi ketemboengaken sampoen noenggil kalijan Hjang Pramana. Menggah sagedipoen kaleksanan poenika boten sanès namoeng bilih anggènipoen semadi saged kèndel sajektos. Boten namoeng kèndeling badan wadag oegi kèndeling angen-angen kalijan nafsoe (Boten anggagas poenapa-poenapa), namoeng meleng (ngèngeti satoenggal), lastantoen, lan boten gojang boten katileman — sarana pirantos ingkang kawastanan „*Salat Daïm*”, — ingkang ingadjeng kawastanan „*abon-aboning panembah*” kang kanggo ing sijang ratri, — ingkang perloe kagoerokaken. Pakarti ingkang makaten poenika kénging kaoepamèkaken *njaring* oetawi *ambesoet* kahaloesanipoen pijambak ing salebetipoen sepen (sirnaning gagasan). Dados, sagedipoen kawahja (kaboeka katjeta) poenika namoeng bilih *Sinoeksmaja* (sinaring, binesoet) wonten ing mangsa kala *sepen* saking roebédaning angen-angen, nafsoe toewin pantjadrija. Manawi sampoen saged makaten, poenika sampoen nama saged anggajoeh Kawroeh Kabatosan, temboengipoen Arab: Makripat. Tegesipoen „Kawroeh” poenika: angsal-angsalaning *meroehi*. Angsal-angsalan waoe ladjeng teroes kasimpen, sarta boten badé itjal-itjal salaminipoen. Wonten poendi anggènipoen njimpen? Wonten ing Telenging Batosipoen (ing- kang mengkoe saliring raos-pangraos ing dadanipoen).

Nalika taksih wonten ing alaming angen-angen ingkang aloes poenika asring ladjeng priksa kaèlokan warni-warni, wonten ingkang nengsemaken sanget, wonten ingkang mbingoengaken, wonten ingkang nggegirisi oetawi ngoewatosi, makaten oegi raosing manah, tarkadàng karaos sengsem tarkadàng kerant-ranta, tarkadàng melas sanget dateng raganipoen tjekakipoen warni-warni sanget. ingkang dajanipoen adamel *kagèt*, damel *soepé*, toewin adamel *kèrem*. (Sadaja poenika sadjatospoen boten sanès inggih gegeteripoen pijambak ingkang doemados wonten ing kahaloesan). Amargi saking poenika, sarananipoen moerih saged lestantoen (boten tjabar) poenika namoeng kedah ngoelinakaken ngresiki gagasan sarana salat Daïm toewin anglelantih nggolongaken tjipta. Reribed ingkang kaseboet ing

nginggil waoe sadaja, wonten ing alam kaaloesan ingkang ngaling-alingi PRAMANA. Pamijaking aling-aling sarana: mripat satengah merem (lijep) sarta satengah ènget satengah boten (lajap-lajap) toewin kesoepèn sakedap (loejoep) kados déné ketjlapping tijang ngimpi. Menggah padamelan ingkang makaten poenika saèstoenipoen dédé padamelaning *angen-angen*, *nafsoe* toewin *pantjadrijanipoen* ingkang oelah semadi, nanging sajek-tosipoen daja pakartining Djiwa ingkang sampoen boten ka-roebéda ing rasoekanipoen. Angen-angen toewin pangraos (ingkang sampoen aloes) waoe namoeng nglawèhi dateng pakarti-ning Djiwa. Anggèning *loejoep* poenika raosipoen mak-galijer: soepé sakedap, nanging poenika soepéning *angen-angen* déning saweg kairoep ing Djiwanipoen; dados ing wekdal poenika sanadjan wonten ingkang soepé, nanging wonten ingkang tansah ÈNGET. La „pijambakipoen” poenika ingkang soepé poenapa ingkang Ènget? Njoemanggakaken.

14.

(14) Kang mangkana = sagedipoen kaleksanan makaten. Woes kakenan = sampoen awor (noenggil). Noegrahaning Hyang Widi = Sihing Pangéran. Ngalaming ngasoewoeng = soewoeng ingkang amengkoe wonten. Tan karem karaméan = sirep hawa nafsoenipoen, wening boedinipoen, lerep pantjadrijanipoen, tentrem raosipoen = sepen saking sakatahing kamélikan. Moela-moelanira = sangkané = asalé.

Sadjatiné kang mangkana, woes kakenan noegrahaning Hyang Widi; bali alaming ngasoewoeng, tan karem karaméan; ing kang sipat wisésa winisésa woes, moelih moela - moelanira. Moelané wong anom sami:

* *

Manawi ingkang semadi waoe saged Pramana, biih „pijam-bakipoen” poenika tansah ènget (boten naté soepé) poenika pratanda sampoen *noenggil raos* kalijan ingkang mengkoe samoedajanipoen. Wataking Djiwa poenika tansah noenggil kalijan

(14) Kang mangkana = sagedipoen kaleksanan makaten. Woes kakenan = sampoen awor (noenggil). Noegrahaning Hyang Widi = Sihing Pangéran. Ngalaming ngasoewoeng = soewoeng ingkang amengkoe wonten. Tan karem karaméan = sirep hawa nafsoenipoen, wening boedinipoen, lerep pantjadrijanipoen, tentrem raosipoen = sepen saking sakatahing kamélikan. Moela-moelanira = sangkané = asalé.

Ingang Maha Toenggol, kados déné soroting soerja kalijan soerjanipoen. Djiwa ingkang anggesangi satoenggiling badan (tijkang) kénging kaoepamèkaken soroting soerja ingkang njoroti satoenggiling woedjoed, moerih woedjoed waoe katingal (karaos) ladjeng kaseksèn déning *Ingang Maha Toenggol*, bilih woedjoed waoe WONTEN. Dados „wonten” poenika tegesipoen *katingal oetawi karaos oetawi doemadi oetawi kaseksènan déning Ingang Esa*. Sarèhné makaten, pijambakipoen sampoen poelih djoemeneng *Ingang neksèni*, inggih poenika *Ingang Maha Wonten*. Dados boten bali dateng „soewoeng”, malah dateng MAHA WONTEN. Inggih leres soewoeng, nanging tegesipoen soewoeng saking sesoelapan ingkang goemelar. (*Ingang mastani soewoeng poenika : ingkang doemados. Ingang andoemadosaken mastani ANA*. Inggih sampoen temtoe ingrikoe boten wonten karaméan awit saliring karaméan ing djagad poenika *saking ngrikoe pinangkanipoen. Ingrikoe poenika teteping Kaenengan. Kaenengan poenika mengkoe saliring ébah-ébahan. Angen-angen ingkang masésa djagadipoen sampoen kawasésa, tegesipoen sampoen kawengkoe sarta kedajan (kesorotan). Ingang sipat wisésa poenika inggih daja kakijataning angen-angen loehoer, oegi ingkang kaseboet Soekma oetawi Hyang Wisésa. Poenika anggènipoen misésa djagad saisèn-isènipoen (djagadipoen pijambak) tansah kedajan déning Pangéran. Sarèhné makaten mobah molahipoen manoet pangrèhing Pangéran (manoet sir ingkang resik), wasana mahanani wiloedjenging gesangipoen ing lahir toewin ing batos. Makaten poenika preloe katélad ing sasaged-sagedipoen déning para anèm, moerih saged roemeksa ing gesangipoen.*

II.

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

15.

ॐ श्री गणेशाय नमः ॥ श्री गणेशाय नमः ॥ (15)

(15) Ngèksi ganda = Mataram. Kangdjeng Goesti panembahan Sénapati poenika ingkang noeroenaken para ratoe ing tanah Djawi. Karjénak = karja énak = damel sakétja.

pamarsoedinipoen. Kadjawi ngegoengaken tapa brata, lampahi-
 poen Kangdjeng Panembahan, ingkang preloe katélad, inggih
 poenika anggènipoen karsa damel seneng dateng manahing sanès
 Kados ta: manawi kaleres lelenggahan ing pasamoean, ingkang
 kagalih déning Kangdjeng Goesti waoe: namoeng angg nipoen
 saged damel seneng dateng para prijagoeng toewin para abdi-
 nipoen. Widji ingkang katanem salebeting galih: namoeng soe-
 medya ambangoen kaoetamèning galhipoen, moerih kasinoengan
 panggali ambek *paramarta*, ingkang ladjeng *njrambahi* (noelari,
 noeladani, andajani) dateng sadaja ingkang sami njelaki pandje-
 nenganipoen. Kadjawi saking ngegoengaken para marta, ing
 kala mangsa asring njepenaken kamélikanipoen dateng kadonjan,
 noenten oelah poedja semadi (lalana dateng Gaïb) ingkang an-
 tjasipoen andjoemboehaken Karsa. Karsanipoen Kangdjeng Goesti
 waoe kalaras (karoentoetaken) kalijan *Iradating Pangéran*, sa-
 rana *tadjem djendjem* noedjoe dateng *Kaênêngan*. (Ing temboeng
 Sangsekrit kawastanan: $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$) Anggènipoen nisihaken ka-
 mélikan (njepen) poenika namanipoen ing temboeng Sansekrit:
 $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$ Salebeting lalana waoe adedasar panelangsa (sadjaj-
 tosing prihatin) nalangsa dateng Dat-ipoen pijambak. Wondéné
 lampah ingkang katingal ing kalairan, inggih poenika anggèni-
 poen boten karsa dahar étja toewin saré sakétja. (Boten kok:
 sarira dipoen pisakit; nanging boten nganggeri dateng lapoerani-
 poen sarira ingkang wadag).

17.

$\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$ $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$ (17) $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$ $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$ $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$ $\frac{\text{अनि}}{\text{अनि}} \gg$

(17) Méndra = ontjat. Wisma = I dalem, II raga. Lelana = I tindak
 saking dalem, II ontjat saking raga. Laladan sepi = i panggénan ingkang
 sepi ing wantji daloe, II raosing katentreman. Ngisep = ngraosaken. Sepoe
 ing sopana = kawaskitan lan kawitjaksanan. Pana = terang = tjeta = pra-
 nawa. Pranawèng kapti = terang panampinipoen dateng Karsaning Pangéran.
 Tis-tising tyas marsoedi = lenging panggali ngoedi. Mardawa = lampah
 aloes. Boedya toeloes = lastantoening pamarsoedi. Mesoe = ngèsti = andjong-
 ka. Rèh kasoedarman = oegering kaoetamèn. Nèng tepining djalanidi = priksa
 seganten djinem (alam kaaloesan) ingkang kanjatakaken ing tingal pramana;
 nanging dédé Kasoenjatan. Sroening Brata = awit déning teteping lampah
 Kataman wahjoe dyatmika = tinarimah saged doemoegi ing Kaenengan.

(18) Wikan wengkoning samodra, kéderan woes dèn ideri,
 kinemat kamot ing drija, ringem sagegem dadi; doemadya
 angratoni, nenggih Kangdjeng Ratoe kidoel ndedel nggajoeh
 gegana, oemara marek maripih, sor prabawa lan wong agoeng
 Ngèksi ganda.

Wikan wengkoning samodra, kéderan woes dèn ideri,
 kinemat kamot ing drija, ringem sagegem dadi; doemadya
 angratoni, nenggih Kangdjeng Ratoe kidoel ndedel nggajoeh
 gegana, oemara marek maripih, sor prabawa lan wong agoeng
 Ngèksi ganda.

* * *

Sarèhné sampoen anggajoeh padanging Pramana (Troewatja
 dateng alam kaaloesan tetiga, saged ngraosaken dateng *engesipoen*
sagoeng doemados, poenapa déné mangretos terang dateng
 kawontenanipoen sadaja), ingrikoe kawontenanipoen djagad te-
 tiga mandjing dados kawroehipoen Kangdjeng Goesti. Dajaning
 Kawroeh waoe (angsal-angsalaning meroehi), kadajan saking
 Pramana sami kémawon kalijan ngideri djagat tetiga, sampoen
 kawengkoe déning Hyang Pramana. Djembaring alam kaaloesan
 tetiga poenika namoeng *sagegem* bilih katimbang kalijan Ngèl-
 mining Pangéran. Awit kawroehipoen Djiwa poenika
 tanpa wates. Ing poendi-poendia sampoen dados Kawroehing
 Djiwa, ingkang djoemeneng ing Kaenengan, ingkang boten arah
 boten enggèn, ingkang mengkoe samoedajanipoen. Hyang Pra-
 mana poenika angratoni ratoening alam kaaloesan. Boten siwah

(18). Wikan = priksa = saged Pramana. Samodra = sagenten = (alam
 kaaloesan). Dèn ideri = kapriksanan sadaja. Kinemat = karaosaken ngantos
 bebles (kandas). Kinemat kamot ing drija = engesipoen sampoen karegem
 ing Raos Sedjatos. Dadi sagegem = (sampoen katjepeng, karegem ing Raos).
 Angratoni Kandjeng Njai Ratoekidoel = (mengkoe dateng ingkang sipat
 Wisésa = mengkoe dateng ratoening pantjadrija). nDedel nggajoeh gegana =
 moemboel ing langiting djagad kaaloesan, ingkang pantogipoen wonten
 ing Kaenengan.

kalijan soeraosing tetemboengan „Inkang Sipat Wisésa : woes winisésa”. Awit ratoening kaaloesan sampoen kawengkoe ing Kaenengan (Kadjatmikan). Ratoening kaaloesan kaoepamèkaken sowan ngadepi, déning kasor prabawa.

Inginggil poenika panjoeraos manoet rarasing ngèlmi kabatosan. Boten gadah soeraos : Kangdjeng Goesti Panembahan Sénapati kepanggih kalijan Kangdjeng Njai Rara Kidoel, sarta boten ateges anggentosi djoemeneng ratoe wonten ing saganten kidoel ngendih kadatonipoen Njai Rara Kidoel; — poenika boten.

19.

Handwritten text in a stylized script, likely a form of Javanese or Balinese script, with some numbers in parentheses like (19).

Dahat dènira aminta, sinoepeket pangkat kanti, djroning alam palimoenan, ing pasaban saben sepi, soemanggem anjanggungemi, ing karsa kang woes tinamtoe; pamrihé moeng aminta, soepangaté tèki-tèki, nora kétang teken djanggoet soekoe djadja.

* * *

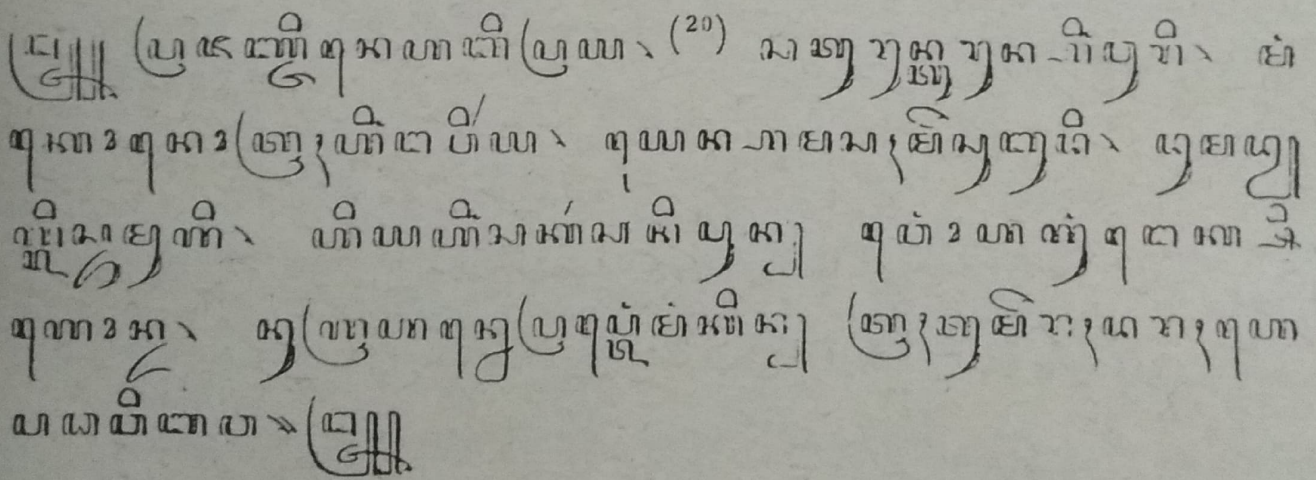
Angen-angen inkang loehoer = Tjipta inkang sipat Wisésa sanget anggènipoen njenjadang Sihing Pangéran, moerih sagedipoen weroeh wineroehan. Awit manawi saged weroeh wineroehan, ladjeng saged netepi Rasoel'oellah (oetoesaning

(19) Sanget anggènipoen njenjadang Sih. Sinoepeket pangkat kanti = pinidji dados oetoesan inkang mitadosi. Djroning alam palimoenan = salebeting Ga'ib (salebetipoen semadi). Soemanggem anjanggungemi = soemedya nindakaken wadajib kanti karilan. Ing karsa kang wis tinamtoe = mitoeroet sir inkang moerni. Pamrihé moeng aminta soepangaté tèki-tèki = panoe-woenipoen moegi tinarimah ing Pangéran anggènipoen semadi lan anggentoer kasoetapan: Ora kétang teken djanggoet soekoe djadja = soemanggem dadosajahaning Pangéran sanadjan awrata kados poenapa.

Pangéran ingkang moempoeni saliring kasagedan, sarta ing saben oelah semadi saged nampi sasmitaning Pangéran (Sir ingkang soetji) toemrap „*Darmanipoen*” ingkang preloe katindakaken). Dados dajaning kasoetapan poenika wigatosipoen, soepados gesangipoen wonten ing djagad tetiga (Djanaloka, Hendraloka, Goeroeloka) dadosa oetoesaning Pangéran ingkang toemindak sarwa leres mitoeroet rèhing Pangéran. Ngagesang ingkang makaten poenika, netepi ingkang nama Gesang noenggil kalijan Pangéranipoen. Wasana mobah molahipoen mandjing dados panembah. Katemboengaken malih: sadaja pandamel ingkang linampahan namoeng *karana Allah*, boten mawi pangadjengadjeng: kamélikan oetawi soemenggoeh. Sadaja pandamel, awrat èntènga, linampahan boten mawi pangresoela.

Inginggil poenika panjoeraos mitoeroet raosing ngèlmi Kabatosan.

20.

Pradjandjiné abipraja, satoeroen-toeroené woeri. Mangkono trahing ngawirja, jèn amasah mesoe boedi, doemadya glis doemoegi, ija ing sakarsanipoen, wong agoeng ngèksi ganda, noegrahané praptèng mangkin, trah toemerah darahé pada wibawa.

* *

(20) Abipraja = salaras. Trahing ngawirja = trahing ngaloehoer. Amasah mesoe boedi = temen-temen pangoedinipoen. Glis doemoegi = toemoenten tinarimah. Wong agoeng ngèksi ganda, noegrahané praptèng mangkin = K.P.S. ing Mataram kanoegrahanipoen doemoegi djaman sapoenika, inggih poenika: darahipoen sami wibawa.

Sintena ingkang sampoen saged ngraos dateng karsaning Pangéran sampoen tamtoe sakalangkoeng anggènipoen soemoengkem, nedya béla Karsaning Pangéran kanti goemolonging manah lan goemolonging kakijatan sadaja. Awit, Karsaning Pangéran poenika sakalangkoeng loehoer lan moelja. Tijang ingkang gesangipoen toemindak mitoeroet kasoetjian, poenika saged noemoesi dateng toeroenipoen (Pikantoek adji widji), boten namoeng toemrap ing babagan kabatosan kémawon. Kasoetapan poenika oegi njawabi dateng kamoeljaning panggesangan toemrap toeroen-toeroenipoen. Kangdjeng Panembahan Sénopati poenika poetra wajahipoen sami wibawa trah-toemerah doemoegi sapriki. Makaten waoe saking gentoering kasoetapan dedasar soemoengkem dateng Inkang Maha Soetji.

Manawi kalaras saking kabatosan sadaja tijang poenika inggih sami trahing ngawirja. Awit, sadaja tijang poenika Djawanipoen saking ingkang Maha Soetji. Sinten ingkang temen-temen pangoedinipoen — netepi angger-anggering Pangéran, angger-anggering Leres, wawatoning Kasoenjatan, = *Logica* — inggih tamtoe kaleksanan, awit Pangéran poenika Maha Adil, Maha Asih.

21.

Ambawani tanah Djawa, kang pada djoemeneng adji, satrija dibja soembaga, tan ljan trahing Sénapati, Pan ikoe pantes cegi, tizélad labetanipoen, ing sakoewasanira, énaké lan djaman mangkin, sajektiné tan bisa ngepleki koena.

*
* *

(21) Adji = ratoe. Dibja soembaga = misoewoer kadibjanipoen = kalangkoenganipoen. Ing sakoewasanira = ing sasaged-sagedipoen. Énaké lan djaman mangkin = tjoendoekipoen kalijan djaman sapoenika.

Para abdi dalem manawi badé séba ingarsanipoen Inggang Sinoehoen, — (kala samanten) — sami mrelokaken dateng masjid roemijin; pangadjeng-adjengipoen toemoentena minggah pangkatipoen saking sawabing donga oetawi anggènipoen sembahjang (salat chadjat) Pangretosan ingkang saking kitab-kitab asring kadamel paméran.

23.

Anggoeng anggoebel saréngat, saringané tan dèn wroehi; dalil dalaning idjemak, kijasé nora mikani, katoengkoel moengkoel sami, béngkrakan nèng masjid agoeng; kalamoen matja koetbah, lelagoné dandangendis, swara aroem ngoemandang tjéngkok palaran.

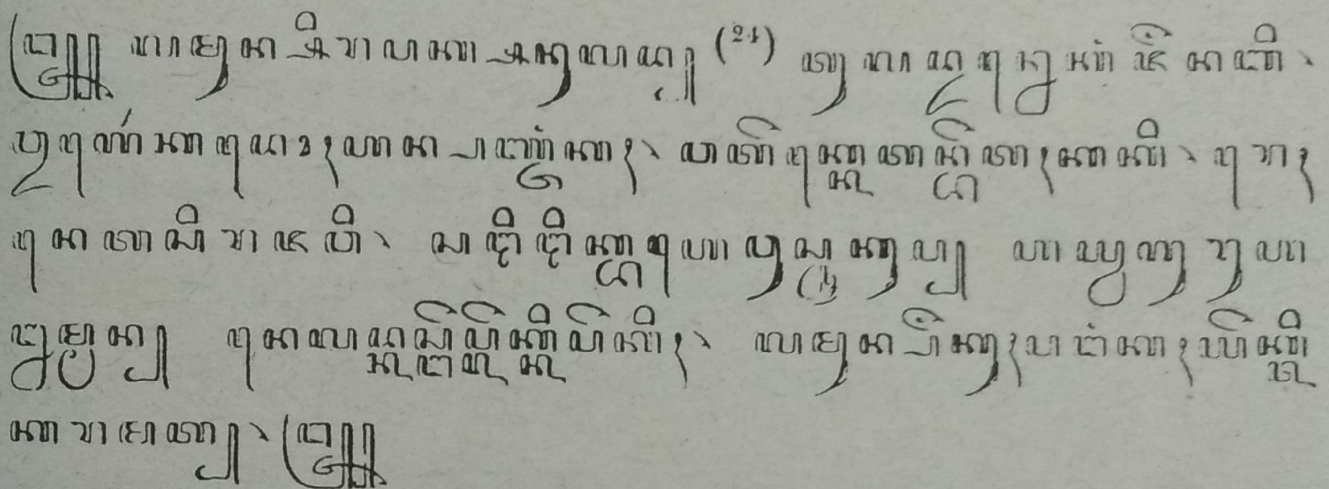
* *

Anggènipoen nampi woelanganing Agami Islam ingkang kajah-kajah, pangretosipoen namoeng kèndel doemoegi ing saréngat. Boten saged ngraosaken dateng chakékatipoen. Anggèning maos Dalil kalijan Idjemak boten saged mangretos dateng kijasipoen (maksoedipoen) ingkang kawarahaken déning para Wali. Inggang dipoen manah namoeng anggènipoen groedag-groedog sarta krampal-krompol dateng masjid Anggènipoen nglampahi

(23) Anggoeng anggoebel saréngat, ingkang dipoen manah namoeng saréngatipoen kémawon = (letterlijk.) Saringané = kakékatipoen = maksoedipoen ingkang sadjatos. Dalil = toeladan pangandikanipoen Pangéran, ingkang kalahiraken ing basa Arab. Idjemak = warahing para sahabatipoen Kangdjeng Nabi. Kijas = piwoelangipoen para Wali oetawi Pandita. Matja koetbah = lezing (maos kitab wonten ing masjid, kapireng ingkajah.)

saréngating agami poenika sajektosipoen namoeng kanggé kasenangan, kados ta: ngraos bingah déning saged maos Koerän ingkang aroem soewaranipoen, oetawi sabab pasèh lidahipoen mèmper tijing Arab. Ananging sarèhning dasaripoen Djawi, sanadjan maosa Dalil oetawi Idjemak, nganggé lelagon tjara Djawi, ingkang sakétja kapirengaken ing pamireng Djawi, kados ta: lagon dandanggendis tjéngkok palaran poenapa malih jèn soearanipoen aroem sarta ngoemandang wonten ing masdjid.

24.

Lamoen sira paksa noelad, toeladaning Kangdjeng Nabi, O, nggèr kadohan pandjangkah, wateké tan betah kaki, Rèhné ta sira Djawi, satitik baé woes tjoekeop; adja nggoeroe aleman, nélad kas ngepleki pekih. Lamoen pengkoeh pangangkah jekti karamat.

* * *

Ingrikoe K. G. P. A. A. Mangkoenegara IV ingkang nganggit serat Wédutama, karsa paring pènget dateng poetra wajah, soeraosipoen makaten: Jèn sira koemoedoe-koedoe nélad tindaké K. Nabi kang ana nagara Arab kana, ikoe kadohen pandjangkah,

(24) Paksa noelad = koemoedoe - koedoe niroe. Toeladané Kangdjeng Nabi = kang linampahan K. Nabi. Kadohan pandjangkah = ndjangkah kang kangélan bisané noelad amarga adoh (tebih nagarinipoen, béda kultur-ipoen, béda verstandelijkestelling-ipoen sp.) Wataké tan betah = adad kang wis ora bisa lana. Sarèhné sira Djawi satitik baé wis tjoekeop = toemrapé bangsa Djawa, tjoekeop satitik baé nggoné marsoedi marang kawroeh pekih = (Kawroeh kadjawan ikoe ringkes). Lamoen pengkoeh ing pangangkah = jèn temen-temen olèhmoe netepi, ana dajané kang moenfangati.

poenapa malih para nènèman sapoenika ingkang sampoen nge-
mohi dateng kawroeh Djawi lan boten mangretos dateng ka-
soesastran Djawi. Inggih sampoen tamtoe kémawon boten ma-
ngretos babar pisan (boten saged ngaosi) dateng *loehoering*
kawroeh Djawi. Inggih makaten poenika ingkang dados sababi-
poen *gampil kèloe* dateng kawroehipoen bangsa mantja, sarta
ngrèmèhaken dateng kawroeh poesaka saking leloehoeripoen
pijambak. Anggènipoen ngoedi piwoelangipoen tijang mantja
namoeng doemoegi ing koelitipoen; boten saged andoemoe-
gèkaken dateng rosing raosipoen. Ewa samanten awit saking
kasengsemipoen dateng kawroeh mantja, kawah ingkang ladjeng
nglirwakaken anggènipoen ngoepa boga déning kasengsem
dateng saréngating agami.

26.

Saking doek maksih taroena, sadéla woes anglakoni, abérag
marang agama, magoeroe anggering kadji; sawadiné tyas
mami, banget wediné ing bésoek, pranatan ngakir djaman.
Tan toetoeq kaselak ngabdi, nora kober sembahjang gya
tinimbalan.

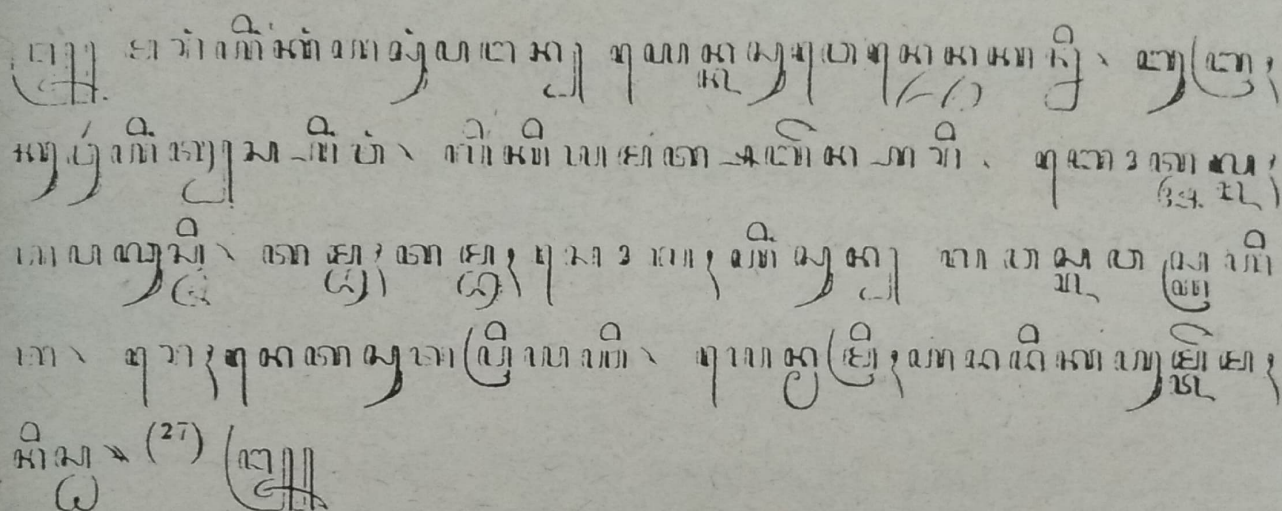
* * *

K. Goesti pijambak nalika taksih timoer oegi sampoen
nglampahi dadoo santri amargi kasengsem dateng agami; ka-
péngin mangretos saraking agami. Oegi ladjeng kersa nglampahi
sembahjang gangsal wekdal, wigatosipoen saking adjrih dateng

(26) Doek maksih taroena = nalika taksih timoer. Abérag marang
-agama = sengsem dateng agami. Sawadiné tyas mami saking wediné ing
bésoek = adjrih dateng siksa ing béndjing.

siksa naraka béndjing wonten ing akérat. Nanging boten saged lestantoen anggènipoen njantri, amargi ladjeng njoewita, kerep katimballan déning goestinipoen. Terkadang saweg nengah-nengahi sembahjang katimbalan.

27.

Marang ingkang asoeng pangan. Jèn kasoewèn dèn doekani. Aboebrah bawoer tyas ingwang, lir kijamat saben hari. Bot Allah apa goesti. Tamboeh-tamboeh solah ingsoen. Lawas-lawas graita, rehne ta soeta prijaji, jèn mamriha dadi kaoem temah nista.

*
* * *

Manawi kedangon boten toemoenten sowan, sabab ke-toengkoel sembahjang, asring dipoen doekani, ndadosaken koe-woering panggalih, ngantos prasasat kijamat pijambakan saben dinten. Temahan tansah manggih pakèwed: kados poendi ingkang kedah linampahan, poenapa ngawrataken dados santri poenapa ngawrataken anggènipoen soewita. Lami-lami nggraita: sarèhné pandjenenganipoen poetraning prijagoeng ing Soerakarta kagalih nista oepamia nékad dados kaoem oetawi poenggawa masdjid, awit déning ngawrataken sembahjangipoen.

(27) Sarèhné pandjenenganipoen poenika darahing ngaloehoer ing Soerakarta sampoen tamtoe nista oepamia milalah dados poenggawa masdjid, minggahipoen dados pangoeloe. Mestnipoen marsoedi oelah pradja moerih ing tembé wingking nggentosi kalenggahanipoen ingkang rama.

Handwritten text in a script, possibly Javanese or Balinese, with some characters underlined and a circled number (29) at the end.

Bonggan kang tan mrelokena, moenggoeh oegering ngaoerip ; oeripé lan tri prakara : wirja, arta, tri winasis. Kalamoen kongsi sepi, saka wilangan teteloe, telas tilasing djanma, adji godong djati aking; temah papa papariman ngoelandara.

* * *

Kalintoe sanget bilih ngagesang boten migatosaken dateng adeging panggesanganipoen. Panggesangan poenika sarana ngantepi dateng salah satoenggal oetawi langkoeng saking tigang prakawis :

- I. *Wirja*, tegesipoen : ngoedi dateng pangkat kaprijantoeenan toewin sesaminipoen ingkang ndjalari pikantoekepoen blandja.
- II. Ngoedi sagedipoen pikantoeke pawitan saking sakedik, moerih saged dedagangan, tetanèn, nenoekang sp. (karingkes : *arta*).
- III. *Winasis*, tegesipoen : ngoedi kasagedan (agal poenapa aloes) ingkang ndjalari pikantoeke panggesangan. Manawi sepen babar pisan saking salah satoenggal inginggil waoe. gesangipoen wonten ing donja tanpa adji, prasasat ron djatos ingkang sampoen aking wekasan nandang papa klambrangan, papriman sapanoenggilanipoen.

30.

Handwritten text in a script, possibly Javanese or Balinese, with a circled number (30) at the end.

(29) Bonggan = lepatipoen pijambak. Oegering ngaoerip = watonipoen tijang pados panggesangan. Tri prakara = tigang warni. Wirja = dradjat (pangkat). Arta = jatra (radja brana, banda). Winasis = kapinteran (kagoenan). Sepi = boten anggadahi. Ilang tilasing djanma = tijang tanpa adji.

(30) Waspada ing patrap = pratitis angraosaken patrapipoen semadi. Angajoet ajat winasis = saged angratjoet pantja drija. Wosing djiwangga = djoemenenging Pramana. Melok tanpa aling-aling = njatakaken boten mawi rasoekan. Kang ngalingi kaliling = Pramana dateng ingkang waoenipoen ngaling-alingi. Wenganing rasa toemlawoeng = sakedap kados soepé dateng samoekawis sarta ladjeng tétéla. Kèksi = katingal sarta karaos. Djaman = alam.

Mangkono djanma oetama, toeman toemanem ing sepi, ing saben rikala mangsa, masah amemasoeh boèdi, lahiré dèn tetepi, ing rèh kasatrijanipoen, soesila anor raga, wignja mèt tyasing sesami; jèkoe aran wong barèk bérag agama.

* * *

Makaten kawontenanipoen manoengsa ingkang koelina ing ngasepen. Ing kala mangsa maligèkaken raosipoen (tanpa kamélikan) namoeng ènget gegajoehanipoen ingkang soetji. Ing batos lestantoen ngraosaken angsal-angsalan salebeting sepen. Déné ing lahir nglestantoenaken tindakipoen ingkang oetami inggih poenika: netepi kasoesian lahir, kados ta: netepi kasatrijanipoen, damel seneng dateng manahing sanès, andap asor, netepi djandji, kénging dipoen pretjados sapanoenggilanipoen. Inggih makaten poenika tetepipoen tijang poetoès dateng agami.

32.

Ing djaman mengko pan ora, arahé para taroeni, jèn antoek toedoeh kang njata, nora pisan dèn lakoni, bandjoer ndjoedjoerken kapti kakèkné arsa winoeroek, ngandelken goeroenira, panditané pradja sidik, toer woes manggon pamoe-tjoengé mring makripat.

* * *

(32) Ora = boten netepi kados ingkang kaseboet ingadjeng. Pitoedoeh njata = piwoelang ingkang preloe lan wigatos. Nora dèn lakoni = boten dipoen tetepi lampahipoen. nDjoedjoeraken kapti = bingah-bingah kanti soemanggoeh. Kakèkné arsa winoeroek = roemaos ngoengkoeli tijang sepoehipoen. Ngandelken goeroenira = marem doepèh goeroenipoen moempoeni sarta waskita. Manggon pamoe-tjoengé = tetep adepipoen.

Inggang katabah-katabah (boten sadaja) para nènèman ing dja-
man sapoenika boten netepi kados inggang kaseboet ingadjeng
waoe. Manawi sampoen pikantoeke piwoelang inggang leres lan
wigatos, boten dipoen tetepi lampahipoen. Malah asring soe-
maged sadjak badé moelang-moelanga dateng embahipoen sabab
kakinten bodo (kaoem kina). Inggang kanggé agoel-agoel:
goeroenipoen ing negari, inggang pinter tjarios, inggang sam-
poen poetoese ing ngèlmi kasampoernan; (oepami leres pisan
goeroenipoen ing pradja waoe moempoeni, nanging poenapa
paédahipoen *toemrap pijambakipoen*: manawi pijambakipoen
pijambak boten netepi lampahipoen).

III.

|| သိက်စုယာဒိတ္တံ ||

33.

|| သိက်စုယာဒိတ္တံ || ကာယစုယာဒိတ္တံ၊ စိတ္တစုယာဒိတ္တံ၊⁽³³⁾ ဗျူဟစုယာဒိ
တ္တံ၊ ဝိညာဏစုယာဒိတ္တံ၊ ဝိညာဏစုယာဒိတ္တံ၊
စုယာဒိတ္တံ၊ ကာယစုယာဒိတ္တံ။

Ngèlmoe ikoe, kalakoné kanti lakoe; lekasé lawan kas, tegesé
kas njantosani. Setya boedya pangekesé doer angkara.

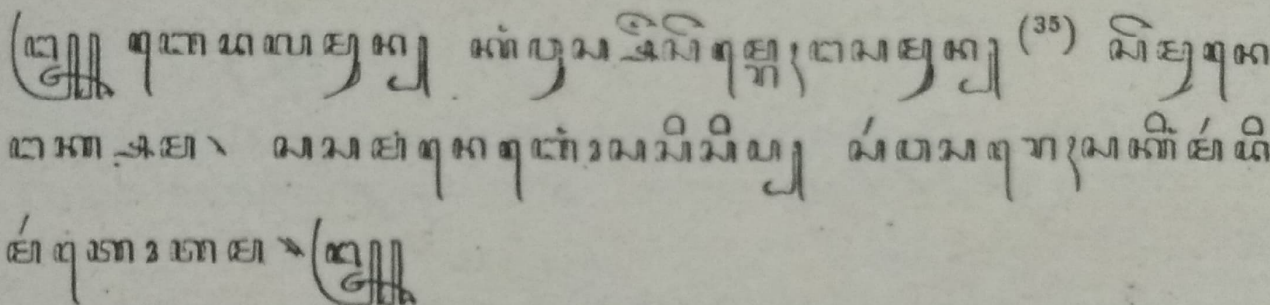
* * *

Ngèlmoe (theorie = wawarah bab toemindaking lampah)
poenika boten saged ndoemoegèkaken kasembadaning sedja,
manawi *boten dipoen etjakaken* mitoeroet wewarah waoe. Li-
mrahipoen katemboengaken: boten tjekap namoeng *theorie*
kémawon, kedah mawi praktik (dipoen etjakaken). Kasemba-
daning sedyas (kaleksananipoen) poenika waoe katemboengaken

(33) Ngèlmoe = theorie (wawatoning lampah). Lakoe = praktyk (etjaki-
poen ing lahir toewin ing batos). Kalakoné = kasembadaning sedyas. Lekasé
= kaleksananing toemindak. Lawan = sarana. Kas = santosa = kentjeng
nijatipoen. Setya boedya = toememen anggènipoen njoengkemi. Pangekesé
= anggèning ngawontènaken (ngalahaké). Doer = piawon. Angkara = goemedé
toewin pénginan.

nika goemoeloeng wonten ing angganipoen (badanipoen tetiga.) Samoekawis ing djagad tetiga, ingkang dipoen sarawoeng déning badanipoen tetiga waoe boten wonten ingkang boten noewohaken angkara moerka. Dados toemrap pijambakipoen djagad tetiga kebak angkara moerka. Awit saking poenika manawi pénginan poenika dipoen oembar, tétéla dados roebéda ingkang ageng. Inggih poenika: roebédaning lampah ingkang kaseboet ingadjeng waoe.

35.

Béda lamoen, kang woes sengsem rèh ngasamoen, semoené ngaksama, sasamané bangsa sisip, sarwa sarèh saking mardi marto tama.

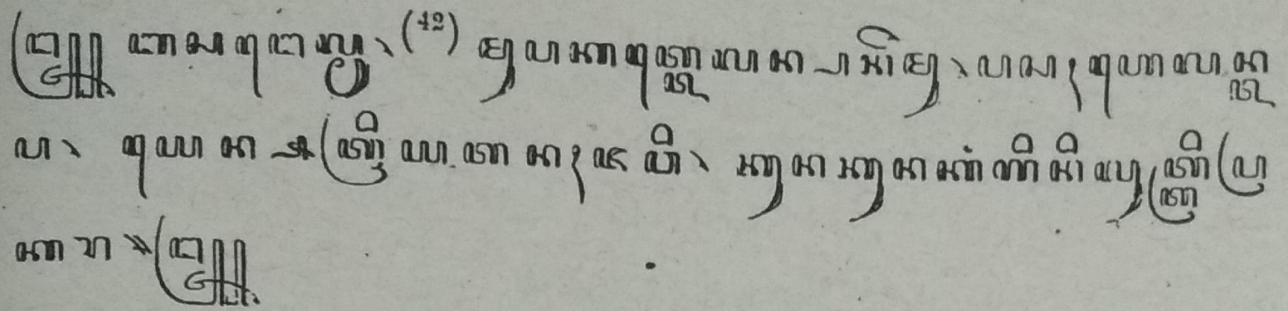
**

Kosok wangsoelipoen: ingkang saged njandet angkara moerka, ingkang ingadjeng kaseboet setya boedya oetawi toeman toemanem ingasepi, poenika kadjawi boten karoebéda ing kamélikanipoen, oegi boten karoebéda ing pangoenek-oenek oetawi panasbaranipoen. Sasireping angkara moerka kantoen asreping manah ingkang ndjalari scegih pangapoenten dateng sesami-sami ingkang gadah kalepatan dateng pijambakipoen. Djalaran saking pamardinipoen dateng kasabaran toewin ka-oetamèn, tindakipoen sarèh. Liripoen sarèh poenika boten kok alon-alonan (boten saged rikati); tegesipoen: boten kasesa ma-èloe dateng pangadjaking badanipoen tetiga. Terangipoen:

- I. Boten énggal-énggal noeroeti dateng pangadjaking angen-angenipoen anggéning roematoe-ratoe toewin netepaken leresing pamanggihipoen (faham-ipoen.)

(35) Sengsem ingasamoen = toeman toemanem ingasepi. Ngaksama = ngapoenten. Sisip = lepat. Marto tama = marta oetami. Marta = asrep.

42.

 (42) Basa ngèlmoe, moepakaté lan panemoe; pasahé lan tapa;

 jèn satrija tanah Djawi, koena-koena kang giniloet tri prakara.

Basa ngèlmoe, moepakaté lan panemoe; pasahé lan tapa;

 jèn satrija tanah Djawi, koena-koena kang giniloet tri prakara.

* * *

Ingkang nama ngèlmi poenika ingkang toeroet kalijan

 nalar. Dados ngagesang preloe oelah nalar, sampoen ngantos

 namoeng èla - èloe oetawi namoeng anggega kémawon. Dados

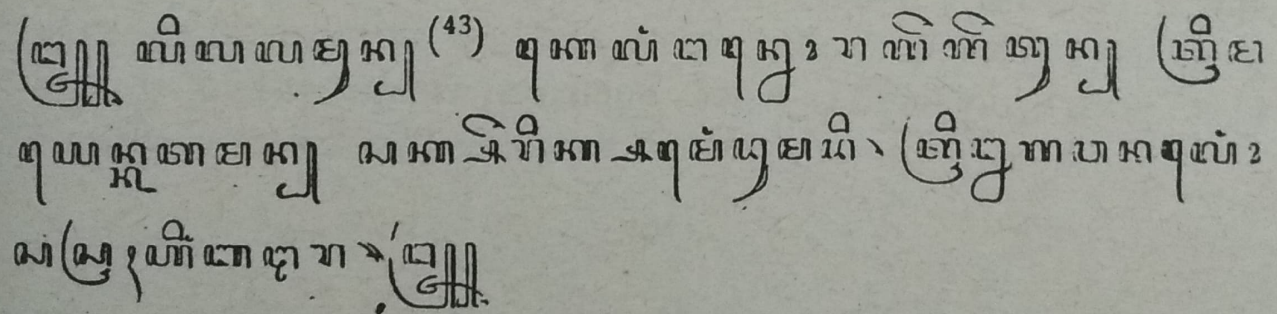
 boten goegon toehon. Ananging manawi boten kanti tapa (ne-

 tetepi lampahipoen) poenika boten wonten dajanipoen.

 Lampah ingkang dipoen gegoelang déning para loehoer kina,

 wonten 3 prekawis.

43.

 (43) Lila lamoen, kélangan nora gegetoen; trima jèn kataman,

 sakserik saméng doemadi, trilegawa nalangsa srahing Batara.

Lila lamoen, kélangan nora gegetoen; trima jèn kataman,

 sakserik saméng doemadi, trilegawa nalangsa srahing Batara.

* * *

(42) Basa ngèlmoe = ingkang nama ngèlmoe. Moepakat = tjotjog

 (roentoet = petoek); panemoe = nalar (pikiran ingkang terang lan saras.)

 Pasah = toewoeh dajanipoen. Tapa = netepi lampahipoen (njirnakaken

 angkara moerka).

(43) Nalangsa = ing batos nangis dateng Pangéran (Djiwanipoen) déné

 nindakaken pandamel ingkang njimpang saking angger-anggering Adil

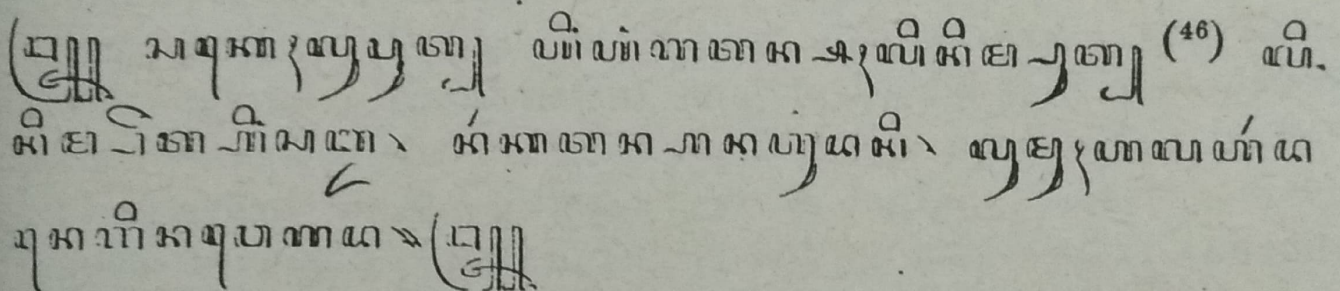
 lan Leres. Batara = Djiwanipoen.

Nora oewoes, karemé angoewoes-oewoes, oewosé tan ana, moeng djandjiné moering-moering, kaja boeta-boeteng betah nganiaja.

* * *

Tijang nenatjad oetawi nglepataken dateng sanès poenika prajogi angènetana dateng *paédahipoen*. Inggih paédah toemrap *ingkang dipoen tjatjad*, inggih paédah toemrap *ingkang natjad*. Dados netepi ingkang nama opbouwende critiek, toewoeh saking manah soetji. Ananging, kajah kémawon tijañg remen memantjèni, memojok, njenjampahi sp., ingkang namoehg amboedjeng geṭing (afbrekende critiek). Dados boten wonten oewosipoen (moenfangatipoen.)

46.

Sakèh loepoet, ing angga tansah linimpoet, linimpet ing sabda, narka tan ana oedani, loemoeh ala ardané ginawé gada.

* * *

Djalaran saking boten saged angraosaken sadjatosing preloe namoeng mboedjeng oebaling *Ahamkara* (ambek diri) — temahan boten niat njoemerepi tjatjadipoen pijambak. Sakatahing tjatjadi-poen pijambak dipoen aling-alingi, sarana moetar-moeter ginem, awit pangintenipoen boten saged konangan awonipoen oetawi lepatipoen. Manawi wonten ingkang mantjèni oetawi mabeni, katingal moeringipoen oetawi mantjereng. Inggih makaten poenika kosok wangsoel kalijan ingkang nama „*bekti*” toewin „*nalangsa*”, dateng Pangéran. Sabab: widjinipoen ngoepados „*menang*”, boten ngoepados „*leres*”.

(46) Tegesipoen: tansah ngaling-alingi lepatipoen pijambak. Linimpet ing sabda = moetar-moeter ginem (memoetar lidah). Loemoeh ala = loemoeh den arani ala. Hardané ginawé gada = angkaraning manah dipoen anggé ngawonaken tijañg ingkang nglepataken, preloenipoen soepados pijambakipoen menang.

Doeroeng poendjoel, ing kawroeh kaselak djoedjoel, kaseselan hawa, tjoepet kapepetan pamrih; tangèh nedya anggamboeh mring Hyang Wisésa.

* * *

Ingkang kapratélakaken inginggil waoe kawontenanipoen djanma ingkang karegem ingangen-angenipoen. Wataking angen-angen poenika roematoe-ratoe (boetoe dipoen loehoeraken). Sadjatosipoen dèrèng pinoendjoel (dèrèng njarawoeng dateng wawengkoning Kasoenjatan), nanging selak kesesa ngatingalaken kalangkoenganipoen. Poenika wataking angen-angen. Ladjeng kawewahan wataking hawa nafsoe ingkang tansah namoeng mèlik kepéngin oetawi ngadjeng-adjeng. Inggih sampoen tamtoe kémawon pangoedinipoen dateng Kasoenjatan boten saged kalesanan, djalaran ladjeng santoen salaga ngoedi dateng kama-remaning angen-angen toewin nafsoe. Manawi makaten lèrèngipoen, inggih ladjeng *gantos widji* (gantos „niat”) dateng Kasoenjatanipoen, — ingkang kalajan „sadjatosing weroeh.”

IV.

(47) Poendjoel = linangkoeng. Djoedjoel = kekatahen = kelangkoengen = kagengen. Tjoepet = boten saged doemoegi. Kapepetan = dipoen pepeti marginipoen. Kapepeten pamrih = loemebet dateng plawanganing pamrih. Tangèh nedya anggamboeh = kètjalan nijat ingkang Soetji, anggamboeh = meroehi tanpa pirantos.

(48) Tjatoer = sekawan. Manambah = manoet mitoeroet angger-anggering Kapangéranan. Loemoentoer = toemoelar saking nginggil. Lamoen tinemoe = manawi tinarboeka. Noegrahaning Manon = Rahmating Pangéran.

Samengko ingsoen toetoer, sembah tjatoer: soepaja loemoentoer. Dihin: raga, tjipta, Djiwa, Rasa, kaki; ing kono lamoen tinemoe, tanda noegrahaning Manon.

* *

Ingandap poenika mratélakaken sembah 4 warni. Saking kaparenging karsanipoen K. G. P. A. A. Mangkoenegara IV soepados toemoelar dateng poetra wajahipoen. Liripoen: ma'ripati-poen Kangdjeng Goesti sageda toemerah dateng poetra wajah. Manawi poetra wajah dalem K. G. saged tinarboeka awit déning netepi pakartining sembah kawan warni poenika pratanda bilih saged tapi noegrahaning Pangéran. Woedjoedipoen sembah 4 warni poenika:

- I. Sembah raga; tegesipoen manoeting badan wadag kapoerih mitoeroet wawatoning pangoedi kawroeh Kasoenjatan.
- II. Sembah tjipta. Tegesipoen: manoeting angen-angen kalijan pangraosing manah (badan mental kalijan astraal) kapoerih mitoeroet wawatoning pangoedi kawroeh Kasoenjatan.
- III. Sembah Djiwa. Tegesipoen: manoeting Djiwa: kapoerih mitoeroet wawatoning Kapangéranan.
- IV. Sembah rasa. Tegesipoen: manoeting Raos-Djawi kapoerih djoemboeh kalijan Raosing Pangéran.

Bokmanawi para maos ndangoe: poenapa Djiwa poenika asring boten mitoeroet? Wangsoelan: manawi boten kedajan déning oebaling angen-angen kalijan nafsoe sampoen mesti mitoeroet dateng Wèt Kasoenjatan, awit Djiwa poenika soroting Pangéran ingkang soemandu ing djirim (badan-badan aloes kasar), kados déné soroting soerja ingkang dados idjem wonten ing ron-ronan, dados abrit wonten ing gelas abrit. Ébahing badan-badan (aloes kasar) ingkang boten salaras kalijan sanoebari, poenika ingkang dados tjorak sarta pepeteng ingkang memetengi premananing Djiwa. Déné manawi pakartining sadaja badan-badan *salaras* (*manembah*) dateng Djiwa, poenika Djiwa ladjeng kados pangilon bening gelasipoen tanpa tjorak lan boten

boereng. Sarèhné njamleng kados soroting soerja dados sesipatanipoen saged loeloeh (dados satoenggal) kalijan soroting soerja. Dados: liripoen sembah Djiwa poenika, Djiwa neloekaken sarta ngoewasani saliring badan-badan aloes kasar.

Bokmanawi para maos andangoe malih: „Poenapa Raos Djati poenika oegi asring boten manoet déné kapoerih manembah?” Wangsoelan: „Inkang nama Raos-Djati poenika inggih raosing Djiwa inkang njarawoeng raosing badan-badan. Tegesing njarawoeng raosing badan-badan poenika: mawi ngraosaken djoemenenging diri (persoon), inggih poenika ngraosaken datang: wontenipoen „akoe” kalijan „kowé”. (Raos inkang makaten namanipoen ing temboeng Sansekrit ॐ अथाथान्)

Manawi sampoen boten maèloe datang lapoeraning ॐ अथाथान्

49.

$\text{ॐ अथाथान् अथाथान् अथाथान्}$ (49)
 $\text{अथाथान् अथाथान् अथाथान्}$
 $\text{अथाथान् अथाथान् अथाथान्}$

Sembah raga poenikoe, pakartiné wong amagang lakoe; soesoetjiné asarana saking warih. Kang woes loemrah limang wektoe, wantoe wataking wawaton.

* * *

Sembahjang raga poenika sadjatosipoen namoeng kados déné voorklas menggaha laré sekolah, awit dèrèng nama oelah kabatosan namoeng saweg anggladi datang manoeting badan wadag. Badan wadag poenika manawi dipoen oedja, kadjengipoen badé ngétja-étja kémawon, toer tanpa woesana. Kados ta: kedah neda étja lan toewoek salaminipoen; ngadjak kesèd, aras-arasen, tilem inkang toewoek lan sakétja poenapa déné sanggama. Poenika wataking boeta oetawi sato, pramila preloe dipoen

(49) Magang lakoe = landjonipoen lampah kabatosan.

51.

Titik kaja santri doel, gadjeg kaja santri brahi kidoel, saeroeté Patjitan pinggir pasisir, éwon wong kang pada nggoegoe, anggeré goeroe njalemong.

* * *

Bokmanawi kala samanten wonten poetra wajah oetawi sentana dalem Kangdjeng Goesti ingkang toemoet magoeroe tarèk kaseboet inginggil waoe, solah bawanipoen ladjeng ngèmperi santri kidoel, sarta oegi mèmper kalijan „santri besoes” ing tanah kidoel. Tanah kidoelan inggih poenika sakidoelipoen Soerakarta; kala samanten ing Patjitan sapengidoel oeroet pasisir katah para kjai ingkang ngedegaken pondok pesantrèn sarta wonten ingkang moelangaken „ngèlmi tarèk” ingkang élok-élok. Katah tijang ingkang kirang nalar, ladjeng sami kèloe ngantos éwon.

52.

(51) Titik kaja = raga mèmper. Santri doel = santri kidoel. (saged oegi santri ingkang namanipoen Doel). Gadjeg kaja = oegi mèmper. Santri brai = santri besoes = remen ma'nani rapal, kados sajid wedalan Mesir oetawi ingkang brai ngèlmoe tarèk. Njalemong = witjanten ingkang boten tjotjog kalijan njatanipoen.

(52) Tjahjaning Hyang = tjahjaning Pangéran. Karoeh = kénging dipoen tingali. Oeroeb = oeroebing tjahja. Dèn koerebi = dipoen kekahi (dipoen enoet); akalé kaliroe enggon = kelintoe (kesasar) èngetanipoen.

Terangipoen bab poenika manawi sampoen maos bab sembah tjipta. Kawoeningana ingkang nama „Kawroeh” poenika angsal-angsalan saking anggènipoen „*meroehi*”. Déné ingkang nama Kawroeh Kabatosan poenika angsal-angsalaning meroehi kalijan „sawangan batos” (Tingal Batos), Raos batos toewin Pangretos batos. Ingkang nama *Batos* poenika, ingkang boten kemomoran angen-angen sarta hawa nafsoe.

54.

Handwritten Javanese script for item 54, consisting of three lines of text.

Liré saréngat ikoe, kena oega ingarānan lakoe; dihin adjeg kapindoné ataberi; pakolèhé poetraningsoen, njenjeger badan mrih kaot.

* *

Ingkang dipoen kadjengaken ing lampah saréngat poenika: I. Lampah ingkang adjeg. II. Taberi.

Kalih warni waoe dajanipoen adamel kasarasaning badan. Kadjawi damel sarasing badan oegi nenarik dateng watak djendjeman (boten gorèh lan toememen).

55.

Handwritten Javanese script for item 55, consisting of three lines of text.

Wong seger badanipoen, otot daging koelit baloeng soengsoem, toemrah ing rah memarah antenging ati; antenging ati noenoengkoe, angroewat roeweting batos.

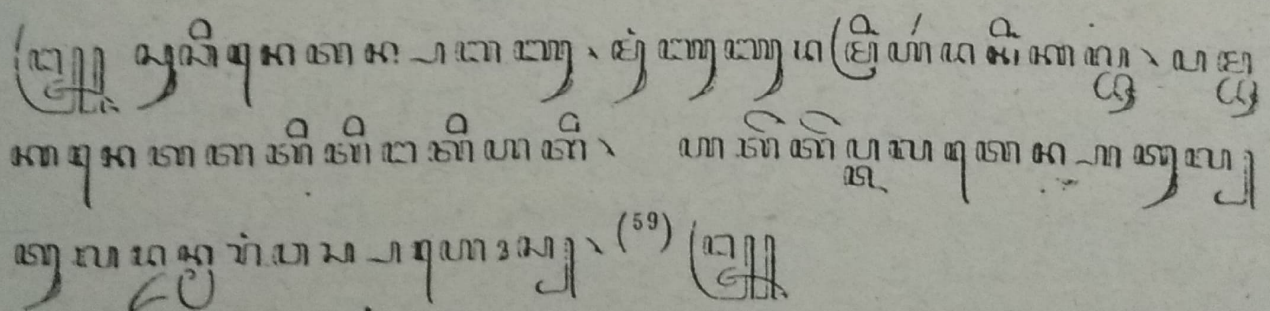
* *

(55) Memarah = andajani. Noenoengkoe = andjalari. Antenging ati = menebing manah = lereming pantja drija. Ngroewat = njirnakaken. Roewed = koewoer.

Ingandap poenika mratêlakaken bab sembah tjipta. Ing woelang kaislaman kawastanan Tarékat Sembah tjipta poenika lampah ingkang langkoeng awrat, langkoeng preloe sarta langkoeng loehoer katimbang kalijan sembah raga; awit sembah tjipta poenika sembahing *angen-angen loehoer* (Manas loehoer) dateng Pangéran. Déné sembahipoen: ingkang sapisan oelah nalar moerih mangretos dateng oegering Kasoenjatan. Kaping kalih: kedah masésa dateng manas asor moerih manoet mitoe-roet dateng wèt, poenapa malih kedah masésa dateng nafsoe 4 prekawis (Moetmainah, soepiah, Loemah, Amarah). Pangraosmanah (badan astral) kapétang dalah nafsoe 4, poenika sadaja dados wawengkoning Tjipta; déné Tjipta ingkang loehoer poenika ratoening diri ingkang kedah manoet mitoe-roet dateng Pangéran.

Sintena ingkang saged netepi sembah Tjipta, liripoen adjeg sarta lestantoen, pikantoeipoen saged pratitis anggènipoen ngawroehi dateng waton Kapangéranan. Kadjawi patitis dateng margining Kasoenjatan oegi sangsaja padang dateng kawroeh warni-warni ngantos terang dateng babaring kawroeh kabatosan. Awit saking poenika ladjeng saged njeratèni (ngladosi) dateng dawoehing Pangéran ingkang karaos ing Rosing Raos.

59.

Soetjiné tanpa banjoe, moeng njoenjoeda mring hardaning kalboe. Pamboekané tata, titi, ngati-ngati; atetep, talatèn, atael. Toeladan marang waspaos.

*
**

Sembah Tjipta poenika ingkang dipoen angkah: resiking manah (Tjipta). Dados anggènipoen ngresiki boten mawi toja. Ingkang dipoen resikaken: pakartining Tjipta. Ingkang ngregedi

(59) Pamboekané = anggènipoen minangkani.

Tjipta inggih poenika : angkara moerka. Temboeng „angkara” asalipoen saking temboeng Sansekrit: अङ्करा inggih poe-

nika tjipta dateng pepandangan diri (ambédakaken: akoe — kowé — déwèké), — ingkang moebalipoen noewoehaken watak koemingsoen, soemenggoeh, adigang adigoeng, goemaib sapanoenggilanipoen, — tarikipoen malih ladjeng noewoehaken watak djail, drengki, tegelan, ambek sija, soemangkéan

sapanoenggilanipoen. Pramila makaten, awit dajaning अङ्करा

waoe ladjeng toemangkar oetawi soemebar. Pramila toemangkar, awit tansah tarik-tinarik kalijan soemebaring अङ्करा

Inkang nama अङ्करा poenika raos boetoe dateng pamarem

ing sadinten-dinten, boetoe gesang kanti pamarem. Toemangkar ing Tanha noewoehaken watak pénginan, mélikan, soegih kakadjengan, wasana noewoehaken kamoerkan. Manawi dipoen toeroeti malah sangsaja andadra, kados latoe moeroeb kasiram ing lisah. Dados antjasing sembah Tjipta poenika, manawi katiyekak: *neloekaken kalih prakawis*: 1 अङ्करा 2 अङ्करा

Manawi Tjipta sampoen saged neloekaken angkara moerka, poenika Tjipta sampoen resik. Manawi Tjipta sampoen resik sampoen anama djoemeneng sarta tetep panembahipoen dateng Djiwa. Paseksèn bilih Tjipta sampoen manambah, inggih poenika waspaos dateng sasmitaning Djiwa.

Menggah pangrakiting sembah Tjipta (tarékat), anggènipoen minangkani kapratélakaken ingandap poenika:

- I. *Tata*. Oepaminipoen: minakaken wantji sarta panggènan ingkang adjeg, limrahipoen ing wantji daloe wonten ing kamar ingkang sepen oetawi sadjawining grija. Ing wantji éndjing oetawi sonten sakedap.
- II. *Titi*. Oepaminipoen: wonten ingkang dipoen raosaken (dipoen toedjoe ing batos) minangka tjakotan. Bab tjakotan poenika warni-warni, wonten ingkang maligi namoeng mremanakaken aloesing angin, kanti njoepèkaken samoekawis. Wonten ingkang meleng dateng raos sabar lan welas asih.

alon-alon, boten daja-daja. Manawi sampoen angsal kaindakan sakedik, ladjeng ngoedi malih kanti sarèh angaraharah moerih angsala sakedik malih, sarta boten bosen ngoepados rékadaja moerih angsala *sakedik malih* waoe. Makaten saladjengipoen. Boten béda kalijan tlatosipoen tijang moelang sanadjan sadinten namoeng angsal kaindakan sakedik sanget, manawi dipoen talatosi katah loemajanipoen.

VI. *Atoel*. Tegesipoen: mandjing dados watak margi saking koelina, ngantos boten karaos angèl. Samoekawis ingkang dipoen koelinakaken kanti adjeg, saja lami saja itjal rekaosipoen. Itjaling rekaos poenika ingkang kawastanan „*atoel*.” Sadaja pandamel ingkang dèrèng dipoen sagedi, poenika dasar angèl, nanging angèl waoe saja lami saja soeda déning dajaning tlatèn, ngantos doemoegi ing *atoel*. Sinten kémawon ingkang boten tlatèn, pangadjeng-adjengipoen dateng *atoel* boten badé kaleksanan. Toemraping sembah Tjipta, manawi dèrèng *atoel* boten saged doemoegi ing *waspaos*.

60.

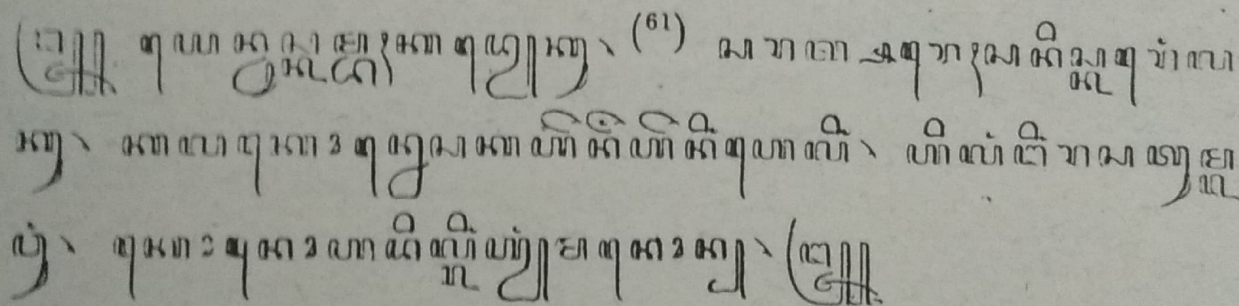
Mring djatining pandoeloe, pandoek ing ndon dedalan satoehoe, Lamoen loegoe legoetaning rèh maligi, lagéané toemalawoeng, wenganing alam kinaot.

* * *

(60) Djatining pandoeloe = Pramana. Pandoek ing don = doemoegining doenoeng. Dedalan satoehoe = margi dateng Kasoenjatan. Lamoen loegoe = manawi netepi saestoe (kanti tata, titi, tetep, tlatèn, *atoel*). Nglegoetèkaken = ngoelinakaken. Rèh maligi = wawaton anggolongaken. Lagéané = padatané. Toemalawoeng = sirna raosing badan sarta kados soepé sakedapan.

Manawi sampoen atoel anggènipoen anggolongaken Tjipta (koelina goemolong boten mawi dipoen golongaken) poenika ladjeng waspaos dateng *sadjatosing tingal* inggih poenika: PRAMANA. Inggang nama waspaos dateng Pramana waoe, katemboengaken *doemoegi ing margi sadjatos*. Inggang nama margi sadjatos inggih poenika Tingal Pramana. Tetemboengan „pandoek ing don dedalan satoehoe” poenika tegesipoen: doemoegi ing prenahing margi ingkang sedjatos. Terangipoen malih doemoegi ing „Wawengkoning Pramana”, inggih poenika njawoeng dateng dajaning Pramana. Manawi loegoe (toememen anggènipoen netepi nggolongaken Tjipta) nglegoetaken maligining tjipta, poenika padatanipoen ladjeng toemlawoeng. Tegesipoen „toemlawoeng” poenika, kesoepèn dateng aling-alingipoen oegi kanthi mangretos kadjengipoen pijambak sarta ngraos pijambak. Tegesipoen Pramana: terang, tjeta, ingkang boten namoeng toemrap paningal kémawon, oegi toemrap raosing manah, pangretos poenapa déné raosing ANA-nipoen.

61.

Jèn wis kambah kadyèkoe, sarat sarèh saniskarèng lakoe, kalakoné saka ênêng ening éling llanging rasa toemlawoeng, kono adilé Hyang Manon.

* *

Manawi sampoen wonten raos toemlawoeng (sepen saking saniskara kados semapoet boten èngêt) poenika mratandani sampoen doemoegi ing *wates*. Wates poenika watesing katjidran

(61) Tegesipoen: jèn kang kadya ikoe wis kaambah (sampoen dipoen djamani. Sarwa sarèh = sarwa aso sarta teteg. Saniskarèng lakoe = lampahing tjipta ripta toewin lampahing badan wadag. Kalakoné = kaleksanani-poen ngloempati wates (boten kandeg sawidjining wates). Wenganing rasa toemlawoeng = sasampoening ngloempati wates.

kalijan Kasoenjatan. Dados ing wekdal poenika badé gantos djaman saking djamaning panggorohan dateng djamaning Kasoenjatan. Raosing badan ketiga (wadag, astraal, mental) ing saoweit ngrikoe boten makarti, pramila ladjeng soepé dateng samoedajanipoen.

Menggah „soepé” waoe anggènipoen „boten ènget” ingkang mitoeroet kaèngetaning angen-angen sakarèhanipoen (soepé dateng alaming woedjoed, soepé dateng badan-badani-poen). Pramila makaten, awit ing wekdal poenika saweg katoet kapindah dateng wewengkoning Kasoenjatan. Inggih leres soepé, nanging kawengkoe ing Èngeting Djiwa. Awit saking poenika ing wekdal poenika: ênêng-êning-éling, ing temboeng Sansekrit kawastanan एनं एनं एनं Eneng poenika enenging raga lan

enenging pantjadrija Ening poenika eninging Tjipta. Déné éling poenika èngeting Boedi (Raos-djati). Saking raos toemlawoeng waoe ladjeng wonten wawengan dateng wawengkoning Kasoenjatan.

Menggah lampah ingkang tetep manoet angger-anggering Kasoenjatan, ingkang ladjeng pikantoe oewohipoen waoe, katemboengaken „Adiling Pangéran”. Pramila katemboengaken adiling Pangéran, awit angsal-angsalanipoen satimbang kalijan lampahipoen.

K a t e r a n g a n :

Saèstoenipoen boten wonten kadadosan ingkang njebal saking adiling Pangéran (Pangadilan Kodrat).

62.

$\text{Gagar tan kajoengjoen tan kajoengjoen (62)}$
 $\text{Ajoening kajoen = tékad soetji. Bangsa anggiti = pangraos = pangénta-énta.}$

(62) Gagar = batal. Kajoen = kakarepan. Tan kajoengjoen = boten setya. Ajoening kajoen = tékad soetji. Bangsa anggiti = pangraos = pangénta-énta.

Roektiné ngangkah ngoekoet, ngiket ngroeket triloka kakoekoet, djagad agoeng ginoeloeng lan djagad tjilik. Dèn kandel koemandel koeloep, mring kelaping alam kono.

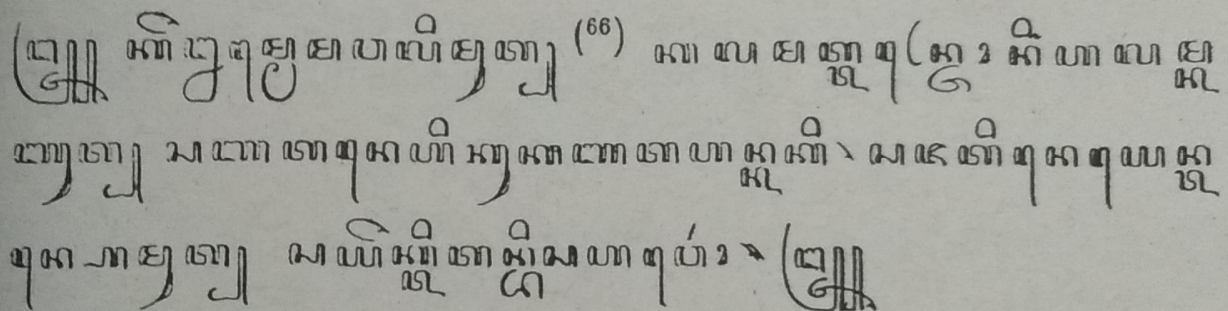
* * *

Inggingil waoe ngrembag bab *lampah* (*sesanggeman* ingkang toemrap Djiwa; inggih poenika *soetji*. Soetjining Djiwa poenika ateges: *nginger Èngetipoen* ingkang dateng alam énggal *dipoen inger* dateng alam lami. Ènget ingkang toemrap Djiwa poenika soeraosipoen sakalangkoeng lebet, metet sarta djembar, amargi soeraosipoen: *ngawoeningani, ngraos, mangretos, mrik-sani* poenapa déné *andadosaken*, — karingkes: ÉNGGET (WOENINGA) Terangipoen malih Tingal Pramana mremanakaken alam lami, mengkeraken alaming badan-badan. Ingandap poenika mratélakaken *pangroektinipoen*, inggih poenika: *pangrakitipoen, panggarapipoen* oetawi *pangoekoetipoen*. Pangroektinipoen waoe, ingkang dipoen roekti oetawi dipoen rakit, poenapa? Inggih ngroekti dateng ÉNGGET—ipoen. Liripoen: èngetipoen dateng djagad ageng toewin èngetipoen dateng djagad alit, kaemota (kawengkoea) ing ÉNGGET—ipoen dateng alam lami. Dados boten kok soepé bilih alam lami poenika wonten, nanging anggènipoen „wonten” namoeng goemantoeng ing WONTEN-ipoen alam lami. Awit saking poenika anggènipoen nemboengaken „ngiket ngroeket triloka katjakoep”. Liripoen katjakoep poenika kamot oetawi kawengkoe Anggènipoen ngroeket ngiket kados poendi? Boten andjawi namoeng MEROEHI (NGÈNGETI) alam lami poenika ingkang PRAMANA, sampoen mesti alam énggal (triloka) katjakoep. Inkang nama djagad ageng inggih triloka poenika: 1. Alam donja. 2. Alam astraal (péranganipoen nginggil anama Èndraloka.) 3. Alam mental (péranganipoen nginggil anama Goeroeloka). Déné djagad alit inggih poenika: 1. badan djasmani, 2. badan astraal, 3. badan mental; (limrahipoen kawastanan pantjadrija kapétang dalah angen-angen lan pangraos-manah). Pramila kawastanan djagad alit, awit kebak isi kawroeh kalahiran. Inkang nama kawroeh kalahiran poenika saliring gambar-gambar (panabet-panabet gambar isèn-isèning djagad ageng). Tetemboengan „djagad ageng ginoeloeng lan djagad alit” oetawi „sirnaning

sahir kabir" poenika boten sanès tegesipoen: saliring gambar ing badan tetiga kawengkoe déning alaming Pangéran. Dados ingkang kagoeloeng poenika *gambar oetawi tabet*. Ing sekar Sinom katemboengaken „kinemat kamot ing drija." Sa-oegi sampoen tetep *ènget-ipoen* poenika watonipoen namoeng kantoen *Pratjados* ingkang ageng, — bilih sadaja waoe mesti kawengkoe ing alamipoen PIJAMBAK (Djiwa).

Para maos sampoen soepé, bilih ingkang kapratélakaken ing nginggil poenika pakartining Djiwa, sanès pakartining Tjipta. Déné Tjipta namoeng katoet (kedajan) kémawon. Awit saking poenika toemrap kita ingkang dèrèng netepi sembah Tjipta, sarèhnè dèrèng kedajan inggih sampoen tamtoe kemawon dèrèng andoengkap dateng pratélan inginggil waoe.

66.

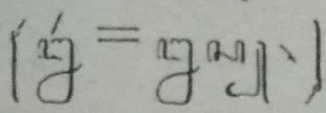
Kelemé mawa limoet kalamatan djroning alam kanjoet; sanjatané ikoe Kanjataan kaki. Sadjatiné jèn tan émoet, sajekti tan bisa awor.

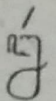
* *

Ingkang tansah ngadjak ènget dateng Triloka lan dateng badan-badanipoen poenika tjipta-ripta. Sarèhnè sembah Djiwa poenika tegesipoen *Ènget* dateng alaming Djiwa (boten dateng alaming Tjipta), — ing mangka Tjipta poenika badé *noenggil ènget* kalijan Èngeting Djiwa, — ingrikoe raosing ènget ingkang wonten ing Tjipta dipoen inger dateng Èngeting Djiwa, ènget ing Kasoenjatanipoen. Ing nalika saweg „minger" waoe

(66) Kelemé = mandjingipoen = mlebetipoen. Mawa limoet = mawi soepé (kawengkoe ing Ènget). Kalamatan = wiwit tarboekaning Pramana, nanging dèrèng Pramana. Alam kanjoet = salebeting karaos mak lap (mak glijer ing sapandoerat). Kanjataan = sanès panggorohan (sanès pantjamaja). Jèn tan émoet = manawi èngeting Tjipta *petal* kalijan Èngeting Djiwa. Awor = dados satoenggal = djoemboeh.

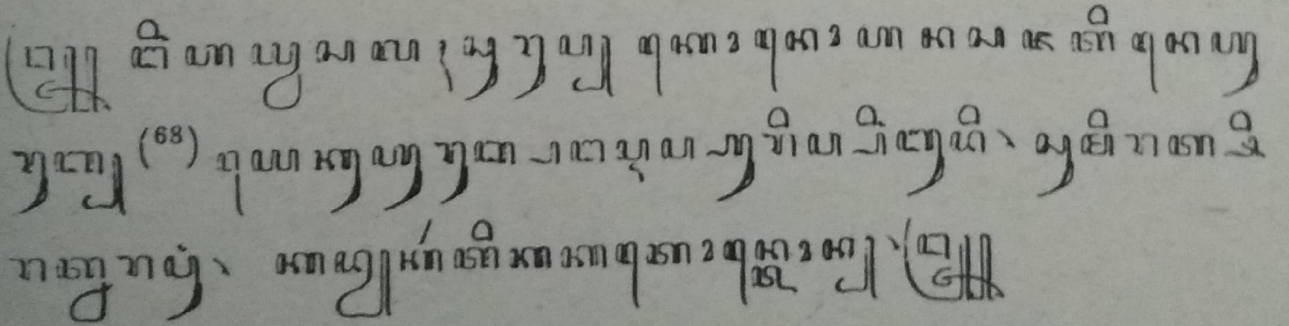
Ingandap poenika mratélakaken bab *pamendetipoen* inggih poenika sarananipoen saged kaleksanan. Menggah sarananipoen mendet inggih poenika saking *loejoet* Kateranganipoen ingkang nama „*loejoet*” poenika makaten :

Saantawisipoen melèk dateng tilem koela wastani *lêr oetawi lês* () Makaten oegi saantawisipoen melèk dateng

Kasoenjatan. Ananging kalih warni waoe béda sanget, awit

ingkang dateng tilem poenika „*kesoepèn*,” ananging ingkang dateng Batos mawi „*Èngèt*”, boten soepé dateng gegajoehanipoen. Salebeting raos mak lap poenika boten oewas soemelang poenapa-poenapa. Ing nalika poenika nijat ngraosaken kanti sarèh dateng raosing badan wadag ingkang dajaning gesangipoen (Prana) saweg mili ngalempak dateng djedjantoeing. Menggah nijat ngraosaken waoe ateges *mrajitnani* dateng samoedajanipoen, moerih boten wonten ingkang kèron (kètjèr). Manawi pangrakitipoen ing djawi toewin inglebet saged kapremanakaken sadaja, ngantos boten wonten ingkang ngoetjiwani, katemboengaken *jitna* mawi *kajitnan ingkang mijatani*. Pramila katemboengaken makaten, awit èngeting Tjipta kadajan ing Engeting Djiwa ingkang boten naté kalintoe soemrambah dateng badan sakodjoer. Manawi saged makaten ingkang katingal ing Pramana (karaos): namoeng djoemenenging Djiwanipoen. (Katingal = Karaos = dipoen mangretosi = Dipoen woeningani).

68.

(68) Ajwa salang soeroep = sampoen semang. Sadjatining oeroeb = tjahja Gaïb. Pangarep oeriping boedi = pratanda ndoengkap ing Kawitjaksanan. Soemirat sirat narawoeng = goenilang tanpa wajangan. Pinda kartika = kados lintang. (Tetemboengan: „kados lintang” poenika namoeng panjandra kémawon, nanging saèstoenipoen boten leres oepami dipoen èmper-èmper kados lintang).

Nging ajwa salah soeroep, kono ana sadjatining Oeroeb, jèkoe oeroeb pangarep oeriping Boedi, soemirat sirat narawoeng, kadya kartika katongton.

* * *

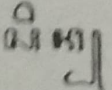
Manawi sampoen njoemerepi tjahja ingkang padang goemilang tanpa wajangan nanging boten ambalerengi poenika pratanda bilih doemoegi ing wawengkoning Kasoenjatan. Tjahja ingkang padang waoe boten kados tjahjaning srengéngé, lintang oetawi remboelan; poenika ing temboeng Arab kawastanan Noer Moehammad, tegesipoen tjahja ingkang pinoedji. Tjahja waoe boten sanès inggih Tjahjaning Pramananipoen pijambak, awit ingkang nama Pramana poenika inggih tjahja (pepadang) ingkang reraketan kalijan Raos-djati toewin Boedi. Dados manawi Noer poenika sampoen katongton, mratandani manawi Raos dalah Boedi sampoen badé djoemeneng, liripoen sarwa-sarwi terang toemrapping Raos toewin Pangretos. Tjekakipoen: sampoen ndoengkap doemoegi ing Kawitjaksanan. Inggih nama Boedi poenika ingkang dajanipoen noewoehaken Kawitjaksanan. Tetemboengan witjaksana oetawi nawoeng krida, boten kéwran ing agal-aloes.

69.

Jèkoe wenganing kalboe, kaboekané kang wengkoe winengkoe wewengkoné wis kawengkoe nèng sirèki, nging sira oega kawengkoe, mring kang pinda kartika bjor.

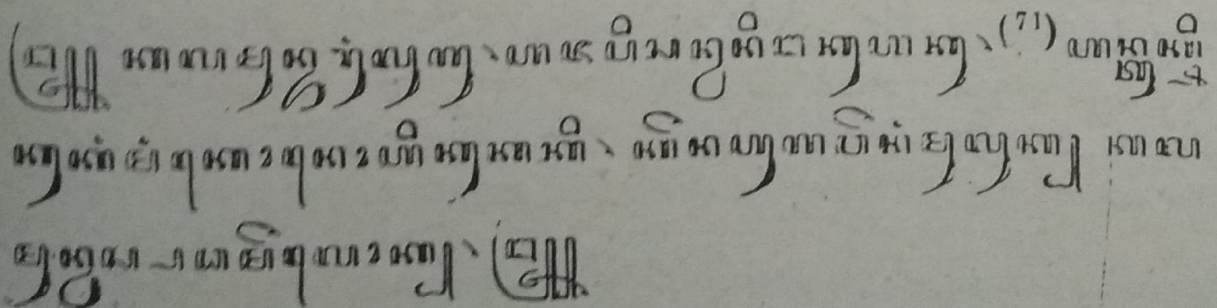
* * *

(69) Wenganing kalboe = plawanganing kawitjaksanan = wiwitipoen tinarboeka. Kaboekané = wiwitipoen mangretos lan ngraos. Wengkoe winengkoe = limpoet linimpoetan. Wawengkoné = kang wengkoe. Sira = pikadjengipoen: tijangipoen (sanès Djiwanipoen).

dahaken. Sanadjan kénginga *dipoen terangaken* mawi ginem, nanging rak inggih boten kénging *dipoen tedahaken*, ta? Oepaminipoen: raos ingkang nama „asin” kados poendi anggènipoen nedahaken? Tijang saged nedahaken raos asin, manawi wonten tijang saged njamboeti ilat. Manawi ingkang dipoen pratélani waoe dèrèng naté ngraosaken inggih sampoen mesti boten saged soemerep „kados poendi” raos ingkang dipoen temboengaken nganggé kalijan poenika. Langkoeng-langkoeng bab

raosing Batos ingkang ngraos dateng Rosing doemados. Sanadjan dipoen terangna kados poenapa, inggil-inggilipoen namoeng doemoegi ing „pangretos.” La poenapa „pangretos” poenika Raos? Rak sanès. Katah kémawon tijang soegih pangretos (pinter) nanging raosipoen kasar sarta ambeksija, poenika pratanda bilih dajaning pangretosanipoen, sanadjan inggil, boten gafoek kalijan raos ingkang aloes. Awit saking poenika namoeng dipoen samar ing temboeng: moeng kalawan kasing batos. Temboeng „kasing batos” poenika dipoen terangaken kémawon, angèl. Kados ta: santosa anggèning ngraosaken panoenggilipoen = njoepèkaken raosing pepisahan = boten maèloe dateng raosing badan-badanipoen, namoeng ngraosaken Gesangipoen ingkang anggesangi angen-angenipoen, pangraosing manahipoen toewin raganipoen. Pratélan poenika toemrap ingkang dèrèng tinarboeka Raosipoen, inggil-inggilipoen namoeng doemoegi ing *gagap-gagap*, sanadjan mangretosa kanji terang.

71.

Kalamoen doeroeng loegoe, adja pisan wani ngakoe-akoe, antoek sikoe kang mangkono ikoe kaki. Kena oega wenang meloek, kalamoen woes pada melok.

(71) Loegoe = jektos soemerep ing njata. Moeloek = njariosaken prakawis ingkang inggil-inggil, ingkang Gaib-Gaib. Melok = njata.

Sinten ingkang dèrèng saèstoe doemoegi ing Kasoenjatan, kaèngetaken déning Sang nawoeng gita sampoen pisan-pisan poeroen ngakeni sampoen doemoegi. Tijang ingkang ngaken-aken mangka sajektosipoen dèrèng njata, poenika asring tapi sesikoe. Woedjoedipoen ingkang nama sesikoe poenika, kados ta : I énggal lami badé konangan ing doranipoen, II ladjeng dados tjoe-pet pangoedinipoen amargi kapepetan ing pamrih. Déné jèn sampoen melok (njata), boten wonten alanganipoen njariosaken ingkang Gaib-Gaib. Samanten waoe inggih mawi empan-papan.

72.

Meloké oedjar ikoe, jèn woes ilang soemelang ing kalboe, amoeng kandel koemandel ngandel mring takdir; ikoe dèn awas dèn émoet, dèn memet jèn arsa momot.

* * *

Paseksèn dateng manahipoen pijambak bilih doemoegi ing Njata, inggih poenika manawi sampoen sirna semang-semangi-poen. Sirnaning semang poenika tegesipoen sakedik kémawon boten wonten pitakènan ing batos: „Ikie apa ija apa doedoe? Mengko gèk keliroe.” Anggènipoen boten semang-semang waoe oepaminipoen: Akoe iki ana; Akoe iki oerip; Akoe doewé tangan loro; oejah ikoe asin; — sapanoenggilanipoen, poenika sadaja tijang boten semang. Kadjawi ateges boten semang dateng

(72) Meloké = njatanipoen sarta paseksènipoen. Oedjar = tetemboengan (oengel-oengelan). Soemelang = boten semang lan boten oewas. Kandel koemandel = pretjados ingkang raosipoen soemèntég toewin asrep déning dajaning njata. Takdir = papestèn (pandoem) ingkang toemrap badanipoen ingkang kawengkoe. Awas lan émoet = awas lan émoet toemrap sasmitaning gesangipoen ingkang katampi ing Rosing Raosipoen. Memet = saged ngrasaken dateng sasmitaning Pangéran nganggé Raosipoen ingkang aloes pijambak. Momot = boten nampik milih toemrap babagan ing kalahiran.

kawroehipoen, oegi ateges boten gadah oewas koewatos manawi doemawah ing kasoeshan, sakit, kangélan, pedjah sapanoenggilanipoen. Gesangipoen wonten ing alam donja tansah ngraos merdika, amargi boten kawon kalijan kasisahan. Pedjahipoen inggih merdika, awit raosipoen boten tjengkah kalijan Kodrat. Dados tetéla sagedipoen mengkoe ing bingah-sisah, sakit-sekétja, remen-gejing, soegih-miskin, pedjah-gesang sp. manawi bebles (memet) Raosipoen. Temboeng „momot” tegesipoen saged mengkoe dateng pangraos ingkang akosok-wangsoel, boten atampik milih amargi sampoen njata manawi gesangipoen ingkang sadjatos boten kawengkoe ing badan-badan toewin alaming badan-badanipoen. Anggènipoen boten nampik milih toemrap ing kalahiran, poenika katemboengaken kandel koemandel namoeng ngandel dateng takdir. (Ananging moegi sampoen kelintoe ing panampi kagalih ladjeng nglokro, lemes, melintjoer oetawi ngesèd ; awit poenika teksih èwoning nampik-milih).

73.

ꦏꦮꦫꦺꦴꦲꦶꦥꦺꦤ꧀, ꦲꦒꦶ ꦲꦠꦺꦒꦺꦱ ꦧꦠꦺꦤ ꦒꦢꦲ ꦲꦺꦮꦱ ꦏꦺꦮꦠꦺꦱ ꦩꦤꦮꦶ ꦢꦺꦩꦮꦲ ꦶꦁ ꦏꦱꦺꦱꦲꦤ, ꦱꦏꦶꦠ, ꦏꦁꦺꦭꦤ, ꦥꦺꦢꦗꦲ ꦱꦩꦤꦺꦁꦒꦶꦭꦤꦶꦥꦺꦤ. ꦒꦺꦱꦭꦶꦥꦺꦤ ꦮꦺꦤꦠꦺꦤ ꦶꦁ ꦲꦭꦩ ꦢꦺꦤꦗ ꦠꦤꦱꦲ ꦤꦒꦫꦺꦴꦱ ꦩꦺꦫꦶꦏꦏꦏ, ꦲꦩꦫꦒꦶ ꦧꦠꦺꦤ ꦏꦮꦺꦤ ꦏꦭꦶꦗꦤ ꦏꦱꦶꦱꦲꦤ. ꦥꦺꦢꦗꦲꦶꦥꦺꦤ ꦶꦁꦒꦶꦲ ꦩꦺꦫꦶꦏꦏꦏ, ꦲꦮꦶꦠ ꦫꦺꦴꦱꦶꦥꦺꦤ ꦧꦠꦺꦤ ꦠꦶꦗꦺꦏꦲ ꦏꦭꦶꦗꦤ ꦏꦺꦢꦫꦠ. ꦢꦢꦺꦴꦱ ꦠꦺꦠꦺꦭꦂ ꦱꦒꦺꦢꦶꦥꦺꦤ ꦩꦺꦁꦏꦺ ꦶꦁ ꦧꦶꦁꦲꦱꦶꦱꦲ, ꦱꦏꦶꦠꦱꦺꦏꦺꦠꦶꦗ, ꦫꦺꦩꦺꦤꦒꦺꦠꦶꦁ, ꦱꦺꦒꦶꦲꦩꦶꦱꦏꦶꦤ, ꦥꦺꦢꦗꦲꦒꦺꦱꦭꦶꦁ ꦱꦥ. ꦩꦤꦮꦶ ꦧꦺꦧꦼꦱ (ꦩꦺꦩꦺꦠ) ꦫꦺꦴꦱꦶꦥꦺꦤ. ꦠꦺꦩꦧꦺꦁ „ꦩꦺꦩꦺꦠ” ꦠꦺꦒꦺꦱꦶꦥꦺꦤ ꦱꦒꦺꦢ ꦩꦺꦁꦏꦺ ꦢꦠꦺꦁ ꦥꦤꦒꦫꦺꦴꦱ ꦶꦁꦏꦁ ꦲꦏꦺꦱꦺꦏꦮꦔꦱꦺꦴꦺꦭ, ꦧꦠꦺꦤ ꦲꦠꦩꦶꦏ ꦩꦶꦲ ꦲꦩꦫꦒꦶ ꦱꦩꦥꦺꦤ ꦤꦗꦠꦂ ꦩꦤꦮꦶ ꦒꦺꦱꦭꦶꦥꦺꦤ ꦶꦁꦏꦁ ꦱꦢꦗꦠꦺꦱ ꦧꦠꦺꦤ ꦏꦮꦺꦁꦏꦺ ꦶꦁ ꦧꦢꦤꦧꦢꦤ ꦠꦺꦮꦶꦤ ꦲꦭꦩꦶꦁ ꦧꦢꦤꦧꦢꦤꦶꦥꦺꦤ. ꦲꦁꦒꦺꦤꦶꦥꦺꦤ ꦧꦠꦺꦤ ꦤꦩꦩꦶꦏ ꦩꦶꦲ ꦠꦺꦩꦫꦥ ꦶꦁ ꦏꦭꦲꦶꦫꦤ, ꦥꦺꦤꦶꦏꦏꦏ ꦏꦠꦺꦩꦧꦺꦁꦏꦺꦤ ꦏꦤꦺꦭ ꦏꦺꦩꦤꦺꦭ ꦤꦩꦺꦁꦺꦁ ꦤꦒꦤꦺꦭ ꦢꦠꦺꦁ ꦠꦏꦢꦶꦫ. (ꦲꦤꦔꦶꦁ ꦩꦺꦒꦶ ꦱꦩꦥꦺꦤ ꦏꦺꦭꦶꦤꦠꦺ ꦶꦁ ꦥꦤꦩꦩꦶ ꦏꦁꦒꦶꦲ ꦭꦢꦗꦺꦁ ꦤꦒꦺꦭꦏꦫꦺ, ꦭꦺꦩꦺꦱ, ꦩꦺꦭꦶꦤꦠꦺꦴꦺ ꦲꦺꦠꦮꦶ ꦤꦒꦺꦱꦺꦢ ; ꦲꦮꦶꦠ ꦥꦺꦤꦶꦏꦏ ꦠꦺꦏꦱꦶꦲ ꦺꦮꦺꦤꦶꦁ ꦤꦩꦩꦶꦏꦩꦶꦲ).

Pamoting oedjar ikoe, koedoe santosa ing boedi tegoeñ, sarta sabar tawekal legawèng ati, trima lila ambek sadoe, weroeh wekasing doemados.

* * *

Inginggil waoe wonten temboeng momot tegesipoen : mengkoe sarta boten nampik milih. Menggah boten nampik milih poenika terangipoen : boten nganggeri (nggega kémawon) dateng

(73) Pamoting = anggèning momot = sagedipoen ngregem dateng kadjenging piwoelang. Santosa ing Boedi = tansah netepi dateng wawatoning Boedi. Sabar = saranta = boten remen moering. Tawekal = teteg = toewadjoeh. Legawa = danganan (boten njenjengit). Trima = mareman. Lila = boten ngresoelan. Sadoe = welas-asih. Wekasing doemados = sangkan paraning doemados = alam lami.

panampik toewin pamilihing rasoekan, amargi sampoen tetéla bilih wataking rasoekan poenika namoeng tansah nampik milih, sarta ingkang dipoen pilih waoe namoeng ingkang adamel kamaremaning badan-badan waoe pijambak, toer boten toemoe-djoe dateng kapreloeaning Djiwa ingkang karaos ing rosing doemados. Dados sagedipoen netepi ingkang nama momot waoe, boten andjawi manawi santosa ing *boedi-tegoeh*, tegesipoen: santosa anggènipoen nganggé wawatoning Boedi, boten nganggé wawatoning angen-angen, pangraos manah toewin pangraosing badan wadag. Manawi tékadipoen sampoen santosa makaten, toemindaking gesangipoen ing donja, namoeng kantoen tansah ambenakaken pakartining tjipta ripta ingkang njimpang saking wawatoning Boedi. Inggih poenika kedah toemindak akantj: sabar, tawekal, legawa, narimah, rilè, welas-asih poenapa déné nglestantoenaken oelah semadi. Oelah semadi poenika ateges meroehi dateng ingkang momong oetawi sangkan paraning doemados.

74.

(74) Sabarang tindak-tandoe, toemindaké lan sakadaripoen, dèn ngaksama kasisipaning sesami, soemimpanga ing lakoe doer, hardaning boedi kang ngrodon.

* *

Sadaja pandamel ingkang dipoen lampahi boten kantj ngangsa-angsa. Kawastanan ing basa Arab: toemaninah. Kalepataning sesami, sanadjan preloe dipoen éwahi, nanging ing batos ngapoenten kados déné ngapoenten dateng poeta oetawi

(74) Sakadaripoen = satitahipoen. Ngaksama = ngapoenten. Kasisipan = kalepatan. Soemimpang = soemingkir = nebihi. Lakoe doer = lampah awon. Harda = hawa nafsoe. (temboeng „boedi” ing oengel-oengelan „hardaning boedi” poenika tegesipoen: „watak,” sanès *pepadang*).

mengkoe kalijan ingkang dipoen wengkoe poenika satoenggal; kados déné maben kalijan leginipoen oetawi kados déné ron kalijan idjemipoen, oetawi kados déné slaka ingkang dados jatra ringgit kalijan ringgitipoen, oetawi kados déné lagoening gending kalijan swara ingkang moedjoedaken gending waoe, oetawi kados déné Tjipta kalijan tjetjiptanipoen poenika sadaja namoeng pepindan, moerih boten kelintoe anggènipoen negesi temboeng *toenggal tanpa wangenan* oetawi *nglimpoeti*. Inkgang

waoe kawastanan oetawi
Inkgang poenika kawastanan oetawi

Ananging sarèhné kawoela poenika boten saged pisah kalijan Goesti, dados Goesti poenika inggih angawoela (toemoet dados kawoela). Nanging boten naté kataman ing reregeding kawoela, amargi boten kadoenoengan *soemenggoeh* kalijan *kamélikan*, oetawi namoeng mengkoe dateng kalijan

Boten wonten ngagesang ingkang semang bilih pijambakipoen WONTEN. Poenika amargi kesorotan (kesawaban) ing WONTEN—ipoen Pangéran.

Boten wonten ngagesang ingkang boten roemaos *gesang*; poenika amargi kedajan ing GESANG-ipoen Pangéran.

Boten wonten ngagesang ingkang boten *neksèni (meroehi)* dateng WONTEN-ipoen samoekawis ingkang dipoen sarawoeng. Poenika amargi kesawaban ing Pangéran anggènipoen NEKSÈNI oetawi NGAWOENINGAN! ing „Kasoenjatan.”

77.

Handwritten text in a stylized script, likely representing the 'Kasoenjatan' mentioned in the text above. It includes a reference to '(77)'. The script is dense and difficult to transcribe fully, but it appears to be a form of Javanese or Indonesian script.

(77) Noeksmèng pasang semoe = tanggap sasmitaning Pangéran. Pasamoeaning hèbing kang Maha Soetji = pasamoeaning para Djiwa loehoer. Kasikeping tyas katjakoep = mangretos dateng ingkang preloe katindakaken mitoeroet pandoeming doemadosipoen. Kasatmata lahir batos = mangretos dateng ingkang preloe katindakaken ing panggesangan lahir toewin ing panggesangan Batos.

Endi manis ndi madoe, jèn wis bisa noeksmèng pasang se-moe, pasamoan ing hèb ingkang Maha Soetji, kasikep ing tyas katjakoep, kasat mata lahir batos.

*
* *

Maben poenika, manisipoen ingkang poendi, mabenipoen ingkang poendi, — ron poenika, idjemipoen ingkang poendi, ronipoen ingkang poendi, — jatra ringgit poenika, slakanipoen ingkang poendi, ringgitipoen ingkang poendi, — sapanoeng-gilanipoen poenika namoeng kanggé pepindan pami-lahing *kawoela* kalijan *Goesti oetawi pangraos* kalijan RAOS-ANA. Preloenipoen saged milah poenika, soepados kita boten sasar-soesoer oetawi salawana panampining raos-pangraos toemrap tjaraning madosi Kasoenjatanipoen pijambak. Ing mangka, ingkang kita-anggé milah poenika boten namoeng *pangretos*. Ingkang preloe *raos-pangraos*, oegi nganggé lantaran pangretos ingkang terang. Menggah pamilahipoen tjara pangretos, makaten:

Manis poenika saged pisah kalijan maben, awit gendis inggih manis; ananging *maben* boten saged pisah kalijan manis, djer boten wonten maben ingkang boten manis.

Slaka poenika saged pisah kalijan ringgit, awit saged dados sesoepé oetawi namoeng prongkolan; ananging *ringgit* boten saged pisah kalijan slaka, djer boten wonten jatra ringgit ingkang dédé slaka.

Raosing Gesang poenika saged pisah kalijan pangraosing tijang, awit saged dados pangraosing Déwa, sato Réwan, Djin sp.; ananging pangraosing *tijang* (kados ta: ingkang maos serat poenika) boten saged pisah kalijan raosing Gesang, djer boten wonten ngagesang ingkang semang-semang dateng AKOE-ANA.

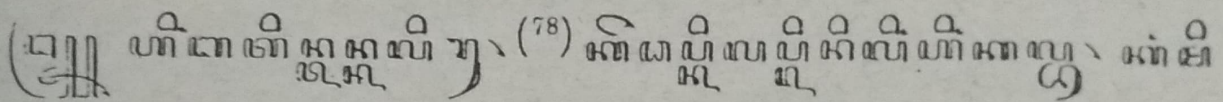
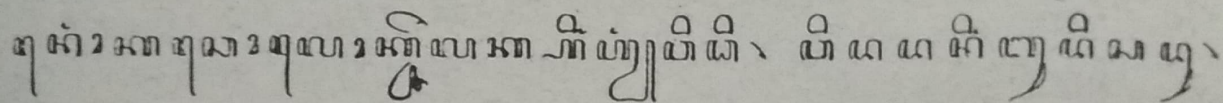
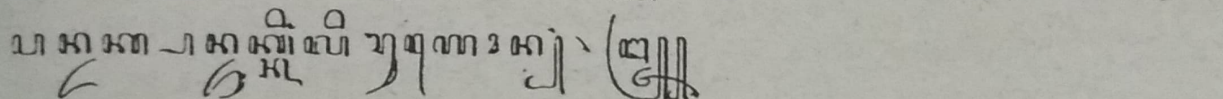
AKOE poenika saged pisah kalijan pangraosing tijang, kéwan, Djin, Déwa toewin sanès-sanèsipoen, awit tetep langgeng djoemeneng PRIBADI; ananging pangraosing machloek boten wonten ingkang saged pisah kalijan AKOE, djer boten wonten tijang oetawi machloek sanèsipoen ingkang boten ngroemaosi AKOE (IKHEID).

Ingkang dipoen wastani *Raosing Gesang* poenika „*Raosing AKOE ANA*” ingkang boten teloek (boten kaling-kalingar.) ing raosing machloek. Inginggil poenika panglaras tjara pangretos

(pikiran). Wondéné panglarasipoen tjara Raos, kasoemang-gakaken anggènipoen gagap-gagap ing mangsa-kala manawi kaleres eneng, ening. Manawi telatos maligèkaken panggalih lami-lami saged ngraos dateng kalébatipoen raos-pepilahan kalih warni waoe.

Wasana lami-lami karaos ing rosing-raos, tanggap ing sasmitaning Gesang inkang anggesangi prasasat noenggil ing pasamoean soetji.

78.

()
 (78)

Ing batin tan kaliroe, kedap kilap liniling ing kalboe, kang minangka tjolok tjelaking Hyang Widi; widadaning boedi sadoe, pandak pandoeking liroe nggon.

*
*
*

Menggah sasmitaning Pangéran poenika boten namoeng ing alam kaaloesan kémawon oetawi ing Batos kémawon; ing alam wadag oetawi ing kalahiran pisan oegi wonten sasmitaning Pangéran. Boten namoeng wonten kémawon, malah kebak sasmitaning Pangéran. Bebasan sabeni dinten kesampar kesandoeng, nanging awis inkang doemoenoeng (boten saged nampi), amargi kaling-kalingan ing oebaling angen-angen toewin nafsoe, temahan boten saged ngraos inkang wonten ing Batos, djer tansah namoeng ngraos-ngraosaken ing kalahiran (ing angen-angen, ing pangraos manah, ing pangraos badan ing pantjadrija) kémawon. Manawi kita sampoen saged ngraosaken inkang

(78) Ing batin = ing Raos inkang mengkoe Tjipta. Tan kaliroe = prigel nampi. Kedap kilap: koemlébating sasmita. Liniling = dipoen garap. Tjolok = sesoeloeh. Tjelak ing Hyang Widi = mèh noenggil raos kalijan Raosing Pangéran. Widada = mekar = ngrembaka. Ambek sadoe = welas asih. Pandak = lagon. Pandoek = patrap liroe enggon = gantos alam.

wonten ing *Batos* kita, inggih poenika ingkang anama *tjelak sanget* kalijan Pangéran kita. Wondéné ingkang minangka *tje-tjolak (sesoeloeh)* boten andjawi namoeng *talatos nenitèni* saliring ébah-ébahan, inggih poenika *talatos ngopèni* dateng sasmita. Manawi kita sampoen koelina sesrawoengan kalijan sasmitaning Pangéran, lami-lami ladjeng dados awas toemrap ing kalahiran toewin ing kabatosan, inggih poenika ingkang katemboengaken *kasatmata lahir batos*. Manawi kita saged makaten, kita sabèn dinten tansah magoeroe dateng *Batos* kita pijambak ingkang boten naté lepat piwoelangipoen. Poenika katemboengaken kita angsal *Goeroe sedjati*, ingkang moelang *Sastra tjeta*. Djagad poenika ladjeng awoedjoed grija pamoelangan loehoer; isining djagad ingkang minangka aanschouwingsonderwijs (pirantos moelang). Ingrikoe kita ladjeng njata bilih ingkang goemelar poenika kénging karingkes: 1. Paseksèn wontenipoen. Pangéran 2. Pirantos ngoedi kawroeh Kasoenjatan, 3. Kateranganipoen (pratélan saking Goeroe djati).

Toemrap kita ingkang oelah semadi tamtoe wonten raos-aloes oetawi tetinggalan aloes poenapa déné swara aloes, — ingkang boten naté kasarawoeng ing raos-kasar, mripat kasar, pamireng kasar, — ingkang preloe kadadosaken garapan kita. Sasmita ing dalem semadi waoe ingriki katemboengaken *kedap-kilap*. Anggènipoen anggarap (moerih mangretos) katemboengaken: *ngliling*. Wasana manawi sampoen ngadjengaken doemoegi ing djandji, kita saged karaos pijambak, ladjeng tata-tata pangrakitipoen.

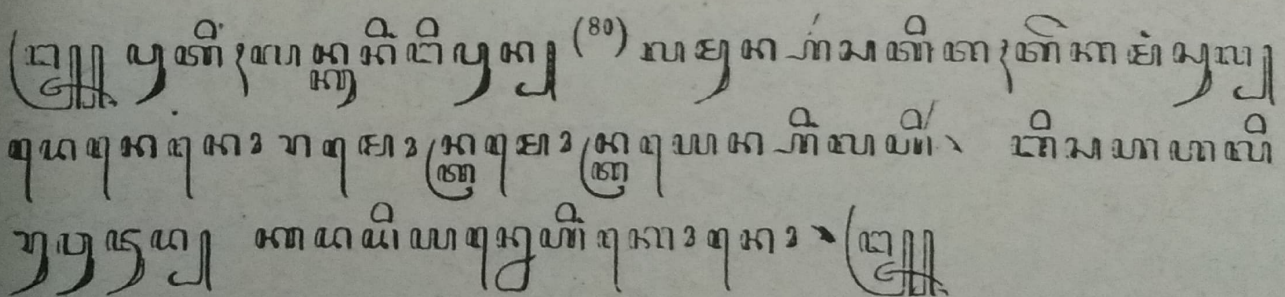
Inggih minangka sesoeloehing raos toemrap Raos Kapangéranan, inggih poenika watak sabar-welas asih ingkang ngrembaka dados dasaring raos.

Watak Asih dateng sasaminging toemitah, poenika saèstoe *pirantos ingkang premati pijambak* kanggé pindah alam: saking panggorohan dateng Kasoenjatan.

Ambek sadoe (Satya Boedya) poenika pangekesing *Ahamkara* kalijan *Tanha*.

Kalimrahanipoen „*ing batin*” poenika asring dipoen temboengaken „*inglebet*”. Pramila arah prenahing lahir kalijan batos toewin anggènipoen linta-lintoe, ladjeng nganggé sasmita bab tigan. Petaking tigan poenika, sarèhné wonten ing djawi ladjeng kanggé pepindan *lahir* oetawi *kawoela*. Déné djenènipoen, sarèhné wonten *inglebet*ipoen ladjeng kanggé pepindan *Batos* oetawi *Goesti*. Ananging — sarèhné: saleresipoen ingkang nama batos poenika *Dédéinglebet*, sajektosipoen noenggil kémawon kalijan ing lahir (kados déné maben noenggil lan manisipoen, pérak noenggil lan ringgitipoen) dados ladjeng kaoepamèkaken *tigan dados ayam*. Ingkang dados ayam poenika djenènipoen. Petakipoen mlebet dateng ayamipoen, ladjeng sirna mandjing wonten ing ayam. Djenènipoen ladjeng medal, dados wonten ing djawi. Kawontenan ingkang makaten waoe (*inglebet* dados ing djawi, ing djawi dados *ingiebet*) oegi dipoen kias: warangka mandjing tjoeriga. Ingkang kaoepamèkaken petaking tigan, warangka toewin ringgit poenika raos-pangraosing tijang (angen-angen sawewengkonipoen); ingkang kaoepamèkaken djenéning tigan, tjoeriga toewin pérak poenika Raosing Pangéran inggih poenika raosing AKOE ANA. Manawi *raosing tijang* (akoe palsoe) sampoen mlebet dateng AKOE SANJATA, ingrikoe ladjeng njata bilih kalih pisan *boten késah-késah* sarta *boten linton panggénan*.

80.

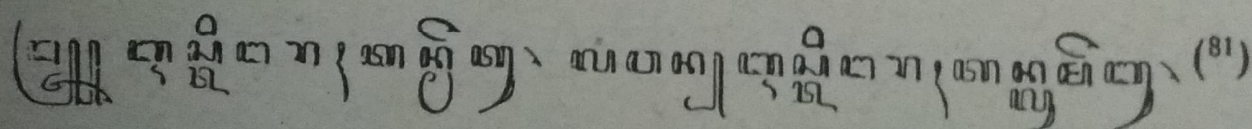
Poetih lan koeningipoen, lamoen arsa titah teka mangsoel, déné nora mantra-mantra jèn ing lahir, bisaa aliroe woedjoed, kadadéjané ing kono.

* * *

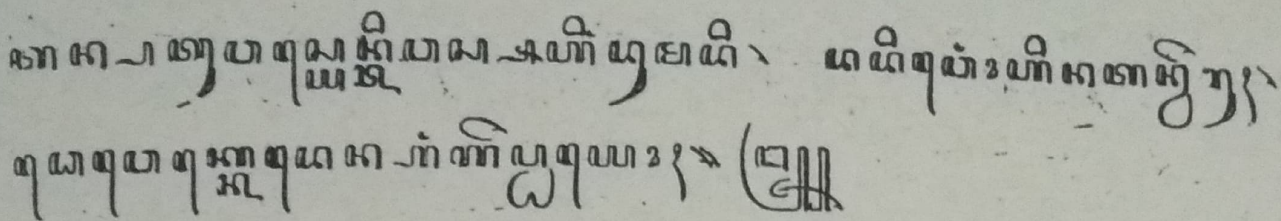
(80) Poenika kénginga kanggé pepiridan. Titah teka arsa mangsoel = la tijang titah kok badé wangsoel dateng ingkang nitahaken! Nora mantra-mantra ing lahir = tata lahiripoen mokal sanget. Bisaa aliroe woedjoed = kados poendi sagedipoen alinton woedjoed. Kadadiané ing kono = bisané Kadadéan mangkono kaprijé?

Toemrap kita ingkang dèrèng mangretos mestinipoen ang-
galih mokal sanget déné titah ingkang asor lan apes poenika
saged dados Ingkang Maha Koewasa. Dasar inggih boten mantra-
mantra saged kalampahan ing lahir dados ing batos, oetawi
panggorohan dados kasoenjatan. Ananging manawi kita sampoen
terang dateng kanalaranipoen, inggih boten mokalaken, awit:
boten kok „*titah dados Ingkang Maha Koewasa,*” poenika boten.
Kalih-kalihipoen adjeg kémawon, boten béda kalijan manising
maben adjeg dados manisipoen kémawon, mabenipoen inggih
adjeg dados maben kémawon, ringgitipoen inggih adjeg dados
ringgit kémawon, pérakipoen inggih adjeg dados pérak kéma-
won. Ingkang katingal ambegogok poenika pantji apes. Makaten
oegi pangraosing badan-badan ingkang pepisahan, inggih apes;
ananging Gesang ingkang mengkoe sarta nglimpoeti badan-
badan poenika Kawasa sarta Langgeng, kados déné soroting
srengéngé ingkang moedjoedaken reroepèn warni-warni ing
alam donja poenika boten naté pisah kalijan srengéngé. Dados
anggènipoen apes poenika sebab pakartining badan-badan boten
salaras kalijan pakartining Gesang (njoelajani angger-anggering
Leres). Manawi pakartining badan-badan roentoet kalijan ingkang
makartèkaken, ladjeng sirna raosing apes amargi sirna ingkang
ngaling-alingi, djer ingkang dados aling-aling poenika pakarti
ingkang njoelajani kalijan pakartining Pangéran. Manawi pakar-
tining Tjipta noenggil kalijan pakartining Djiwa, ingrikoe sirna
ingkang ngaling-alingi, awit tjipta ladjeng djoemboeh kalijan
Tjiptaning Pangéran. Sarèhné makaten, poenapa wonten ingkang
ngaling-alingi? Boten wonten? Poenika pepindanipoen soroting
srengéngé ingkang njoroti katja benggala ageng, tjahjaning katja
benggala boten béda babar pisan kalijan tjahjaning srengéngé.

81.

(81) (81)

(81) Istingarah tan metoe = boten nijat medal. Déné ing ndjro wekasané
dadi ndjawi = jèn dipoen wastanana inglebet, teka wonten ing djawi.
Rasakna kang toewadjoeh = ngraosna bilih inglebet inggih Ngriki, ing
djawi inggih ngriki.

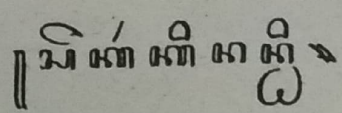

Karana jèn kebandjoer, kadjantaka toemekèng saoemoer; tanpa toewas jèn tiwasa ing doemadi; dadi wong ina tan weroeh, Dèwèké dèn anggep dajoh.

* *

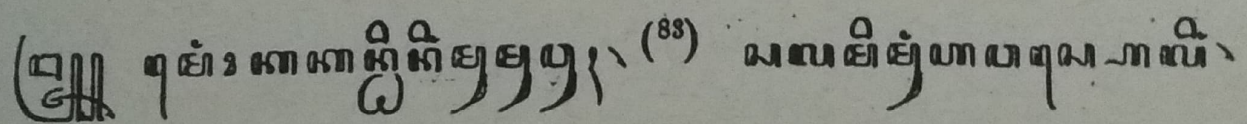
Manawi kaladjeng boten mangretos dateng sangkan paraning doemadosipoen inggih kaladjeng boten djoemeneng Gesangipoen, keladjeng boten ngretos lan boten ngraos dateng sadjatosing Gesangipoen. Makaten poenika anama kainan, amargi tjatjad anggènipoen doemados, temahan dados titah ingkang asor kados tijang woeta ingkang boten soemerep dateng PIJAMBAK-ipoen pijambak. Pramila kaoepamèkaken woeta, awit pangling dateng AKOE ingkang sanjata, amargi namoeng ningali dateng wadagipoen kémawon ingkang ladjeng kakinten PIJAMBAK-ipoen. Oetawi kados tijang tjala ina ingkang boten soemerep dateng grijanipoen pijambak, awit Kasoenjatanipoen ingkang sajektosipoen wonten ing NGRIKI dipoen kinten wonten ing *ngrika*.

V.

Sawenèhing pamanggih: ingkang kasekaraken Kinanti poenika sanès anggitan Dalem soewargi Kangdjeng Goesti P. A. A. MANGKOENEGARA IV. Ananging malah ndadosaken saénipoen, amargi mēwahi dateng teranging piwoelang.

83.

(83) Kantining toemoewoeh = mitra ingkang setya toehoe sadjeg gesang. Loekita = kasoesian (tresna dateng Leres). Loekitaning alam = sasmitaning Pangéran ingkang sarana nitik angger-anggering alam. Wiraja = apa. Sangsaja = raos sakit. Oerip = gesangipoen wonten ing alam donja.

Handwritten text in a traditional script, likely Javanese, consisting of two lines.

Mangka kantining toemoewoeh, salami moeng awas éling, éling loekitaning alam, dadi wérjaning doemadi, soepadi niring sangsaja, jèkoe pangreksaning oerip.

* * *

Inggang dados kantining gesang wonten ing ngalam donja inggih poenika: Awas sarta Èngèt. Inggang dipoen awasaken oetawi dipoen èngeti, poenika sasmitaning Pangéran ingkang karaos ing Batos, ingkang katingal ing Lahir. Temboeng „loekitaning alam” tegesipoen raras-roentoeting toemindakipoen wonten ing alam donja karoentoetaken kalijan Iradating Pangéran. Anggènipoen tansah ngroentoetaken kadjengipoen kalijan Karsaning Pangéran poenika Loehoer-loehoering tapa, katemboengaken wirajaning doemadi. Manawi toemindak ingagesang tansah mitoeroet pranataning Pangéran, poenika kénging kaepamèkaken nglangi manoet ilining toja. Dados tanpa sangsara. Wontenipoen sangsara poenika asal saking nerak angger-anggering Leres. Inggang nama pranataning Pangéran poenika boten sanès inggih angger-anggering Leres. Roemeksaning gesang ing lahir toewin ing batos boten sanès kadjawi mindeng Èngèt dateng watoning Leres.

84.

Handwritten text in a traditional script, likely Javanese, consisting of two lines. The second line ends with a circled number (84).

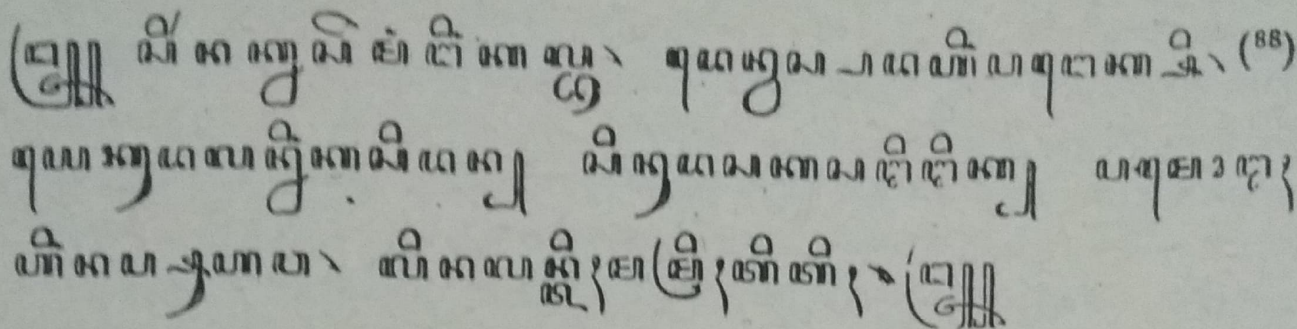
(84) Taberi = toememen, talatos. Lantiping ati = prigel mbédakaken ingkang Leres kalijan ingkang lepat, sarta ingkang Saé kalijan ingkang awon, énggal mangretos sarta énggal karaos. Ambéngkas = njirnakaken. Oetami = oetami anggènipoen ngawoela ing Pangéran.

(87) *Ing kono jekti karasa, doedoe oetjapé pribadi; marma dèn sem-
 badèng sedya, wewesen praptaning oewis.*

* * *

Sarèhning sadaja poenika kadadosan saking Sabda, sarta Sabda poenika *Kawasa*, kita ingkang sampoen ketjelak kalijan Pangéran preloe ngatos-atos sanget manawi ngandika. Kados ta mastani *bodo, tjilaka, édan*, sapanoenggilanipoèn ingkang ateges boten saé. Awit, pangandikanipoèn soedjanma ingkang sampoen katjelak kalijan Pangéranipoèn poenika katoemoesan Sabdaning Pangéran. Manawi ngantos nemahi, poenika damel panandang dateng kalih-kalihipoèn. Inggang ngendika awon waoe anama boten saged ngagem pangoewasaning Pangéran, ladjeng andadosaken rendeting lampah dateng karahajon. Manawi kita premanakaken salebeting semadi, ingrikoe kita saged ngraos pijambak ing *Panoenggilan oetjap kita* kalijan *Sabdaning Pangéran*. Liripoen: pangandika pandjenengan ingkang soetji sarta maton poenika kedajan saking Sabdaning Allah. Kita badé saged njatakaken pijambak dateng bab poenika. Awit saking poenika, manawi sampoen inggil daradjat kita, sangsaja ageng pangatos-atos kita. Moegi-moegi para sadèrèk ingkang oelah kabatosan remen ngendika ingkang Leres, Saé, toewin Preloe. Ing saben kagoengan karsa kedah sembada kalijan tékad. Inggang makaten poenika moegi kaparsoedia tetepipoèn ngantos doemoegi poengkasan.

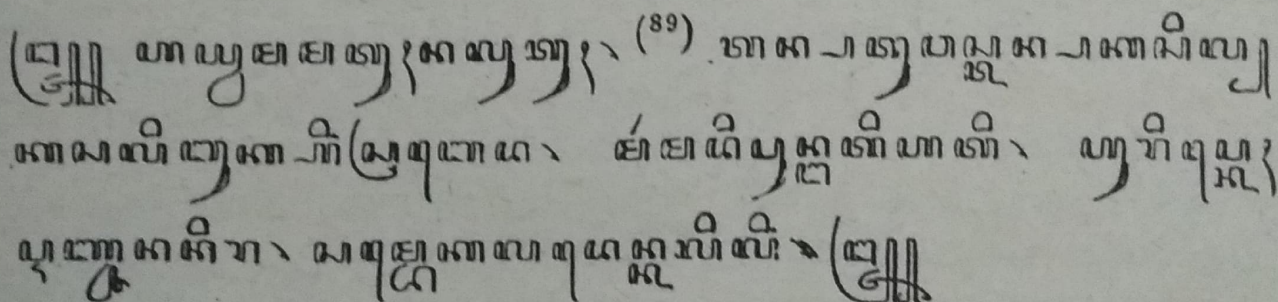
(87) Tegesipoèn ing saben ngendika kedah ingkang leres lan saé sarta ingkang preloe dipoen ngendikakaken. Doedoe oetjapé pribadi = pangandika pandjenengan ingkang maton sarta soetji poenika asal saking dawoehing Pangéran. Wewesen praptaning oewis = kaparsoedia doemoegi ing kasampoernan (poengkasaning gegajoehan).

 (88)

Sirnakna semanging kalboe, dèn waspada ing pangèksi, jèkoe dalaning kasidan, sinoeda saka satitik. Pamotahing nafsoe hawa, linalantih mamrih tih.

* *

Tanda jektinipoen bilih sampoen ngambah margining kasidan djati, manawi sampoen waspada ing Tingal sarta boten semang ing Panggalih. Kados poendi lampah kita ngitjali semang toewin saged waspada waoe? Boten sanès namoeng sirnaning angkara moerka. Kadospoendi anggènipoen njirnakaken? Boten andjawi namoeng sarana *talatèn* dipoen gladi saking sakedik, ngantos boten karaos angèl.

 (89)

Ajwa mamatoeh naloetoh, tanpa toewas tanpa kasil, kasaliboek ing srabéda, marma dipoen ngati-ati, oerip kèh rentjananira, sam-békala dèn kaliling.

* *

(88) Semang = kirang pratjados dateng kawroehipoen. Waspada ing pangèksi = pramana. Jèkoe = sirnaning semang lan waspada. Kasidan = kamoeksan. Pamotah = panggodha. Titih = lantih = atoel.

(89) Mematoeh = ngoelinakaken. Naloetoh = tindak nista. Tanpa toewas = boten maédahi = tanpa kasil. Kasaloeboek = kapoesan. Kaliling = dipoen waspaosaken = dipoen-wékani.

Sadéngah pakarti (pandamél) nadyan toemrapa badan aloes toewin kasar, poenika anggadahi *kakijatan* ingkang kénging kawastanan *kakijataning ébah*; namanipoen ing temboeng mantja energie. Watakipoen energie kedah-kedah badé toeroesan langgeng tanpa wangenan. Inggih pandamela saé lan pandamela awon, inggih ing djawia badan lan inglebata badan — manawi sampoen makarti, koemedah-kedah *teroes makarti kémawon*; boten nijat kèndel-kèndel manawi boten wonten ingkang dados kosok wangsoelipoen ingkang ageng. Sadaja energie manawi taksih alit gampil dipoen éndêg; ananging manawi sampoen ageng rekaos anggènipoen mantoeni. Tijang mematoeh dateng pandamel awon poenika nama anggegesang energie ingkang awon; saja lami saja ageng, wasana kelantoer-lantoer, kadaloe warsa ngantos medal sakatahing djampi. Poenika satroe kita ingkang ageng pijambak. Asaling ageng saking alit, inggih poenika pénginan alit-alitan, pakareman alit-alitan, sembrana alit-alitan, ladjeng dados toeman; noenten mindak ageng, inggih toeman malih, makaten saladjengipoen, ngantos ndadra, ngreja ngebaki djagad.

Pénginan alit-alitan waoe noewoehaken pepeteng alit-alitan. Saja ageng pénginanipoen, saja ageng pepetengipoen. Manawi angkara moerka sampoen moebal, pepetengipoen inggih moebal ngantos kebak angebeki djagad.

Pramila pénginan waoe dipoen toeroeti awit kakinten *maédahi* sarta adamel *kamareman*. Boten mangretos (wéja) bilih poenika palseo, tegesipoen badé njidrani oetawi damel ketjélik. Ingriki katemboengaken tanpa toewas tanpa kasil, tegesipoen boten maédahi toemrap ingkang langgeng. Katemboengaken malih: kasaliboek ing srabéda, tegesipoen dipoen loropaken déning goda rentjana. Awit saking poenika ngagesang preloe wéwéka, tegesipoen: prajitna dateng sambékala.

Manoengsa poenika asalipoen saking Loehoer lan Soetji, inggih poenika Kasoenjatan. Ingrikoe telenging kamareman, etoeking pepadang, soembering karahajon, ageng-agenging kabegdjan, doenöenging waton leres lan saé, njataning njata, gedonging katentremen sapitoeroetipoen. Éwasemanten sarèhning kita wéja saking sakedik, mélikan saking sakedik, lami-lami ladjeng tjilaka ageng-agengan.

amargi marginipoen ambelok. Ing serat ngriki namoeng dipoen oepamèkaken tijang loemampah ngambah margi gawat lan roempil toewin rokèl; manawi boten kaleresan, ngantos lami boten doemoegi-doemoegi ing grija toer samargi-margi tansah nandang sangsara, kados ta: kerèndèt ing ri, kesandoeng-sandoeng, sapanoenggilanipoen. Gesang poenika pantjèn katah sandoenganipoen; pramila, boten gampil ngagesang roemeksa ing gesangipoen. Kawiloedjengan ingkang taksih wonten ing margi, preloe kadjagi soepados lestantoen anggènipoen loemampah (boten kondag-kandeg oetawi kesasar).

Grijaning koesir kaoepamèkna Kalanggengan. Inggih poenika: Sifating Allah ingkang langgeng. Djiwa mantoek dateng kalanggengan poenika tegesipoen: loeloeh dados satoénggal (djoemboeh) kalijan Ingkang Langgeng waoe. Kaoepamèkna tjahjaning katja benggala ingkang kesorotan ing soerja: awor dados satoénggal kalijan tjahjaning soerja; boten wonten bédanipoen babar pisan, amargi tjahjaning katja benggala poenika tanpa tjorak (tanpa warni) sarta *boten soewoeng*. Liripoen „*boten soewoeng*” poenika: boten namoeng kados toja bening kawadahan ing gelas, ingkang boten saged nedahaken woedjoeding soerja toewin siliring wawernèn kawoedjoedan ing alam donja). Wangsoel katja benggala: boten namoeng „*tanpa kleur*” kémawon, oegi nedahaken saliring „*warni-roepi*” ingkang goemelar ing alam donja, — ingkang sami dipoen gesangi déning tjahjaning soerja, — katedahaken dateng mripat kita.

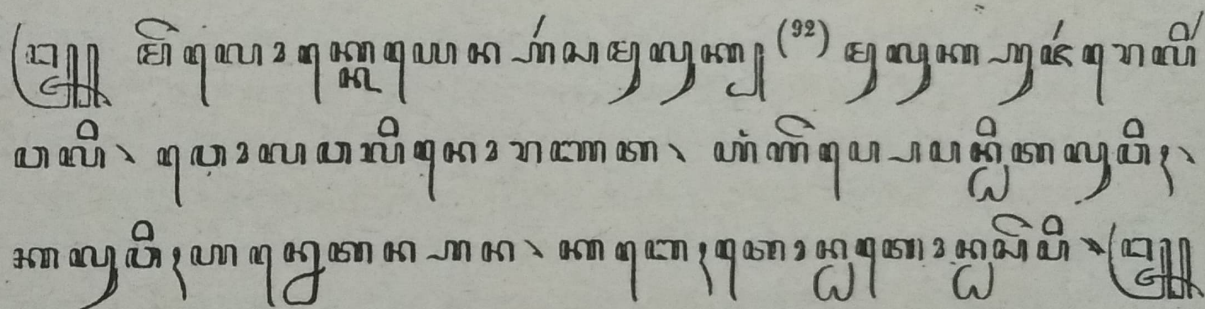
Roetjating koesir saking kapal toewin karéta oegi kaoepamèkna roetjating pangilon saking wawernèn toewin baledoeg. Makaten poenika kanggéa sanépa manoengsa ingkang sampoen saged ndjoemenengaken PRAMANA.

Katah-sanget tetemboengan-tetemboengan kanggé mastani pepilahan-pepilahan, ingkang ateges „Kasoenjatan”, kados ta: *Soekma, Boedi, Rasa, Njawa, Gesang, Pangéran, Goeroe sedjati, Manoengsa sedjati, Poeroesa, Atma, Noer Moehamad, Nirwana*, taksih katah malih. Ingriki soepados boten namoeng njoegihaken temboeng oetawi boten adamel ribed, pramila namoeng nganggé temboeng „*Pramana*,” ingkang boten namoeng dipoen tegesi pramananing Tingal kémawon.

sp. boten dipoen anggè ngoepados mélik sanès kapreloeaning Djiwa. Poénika anama boten anggorohi dateng Gesangipoen pijambak.

Pramila ingkang adjak njalèwèng waoe dipoen enoet, awit ingkang adjak njalèwèng waoe ngaken AKOE; ngaken sampoen LERES; roemaos sampoen SAÉ; poenapa déné nginten badé MAREM. Boten soemerep bilih namoeng badé tansah ketjélik. Salamining loemampah — pinten-pinten èwoe taoen — manawi dèrèng doemoegi ing NJATA (daléming Djiwa) inggih tansah ketjélik sarta boten marem-marem. Anggènipoen tansah boten marem-marem waoe, amargi: sanès Akoe dipoen kinten Akoe. Boten Leres kakinten Leres. Boten Saé kakinten Saé. Boten badé damel Marem kakinten badé damel Marem. Ringkesipoen: koroep dateng para tjidra.

92.

Meloké jèn arsa moeloek, moeloek oedjaré lir wali, wola-wali nora njata, anggepé pandita loewih, kaloewihané tan ana, kabèh tanda-tanda sepi.

* *

Inkang soegih ngèlmoe nanging boten saged netepi waoe, ketitikipoen bilih namoeng badé moeloek (ngginem ingkang dakik-dakik ngémba Wali, inggih poenika anggènipoen tansah boten wonten njatanipoen. Éwasamanten asring wonten ingkang roemaosipoen sampoen kados Pandita linangkoeng rèhné sampoen saged tjarios ingkang mejit-mejit, ananging boten wonten tandajektinipoen. Inkang nama tanda poenika, kados ta: manawi

(92) Meloké = ketitiké. Moeloek = ngginem ingkang inggil-inggil. Wola-wali = rambah-rambah. Anggepé = roemaosipoen. Kaloewihan = kawaspadan = kawaskitan = saged madangaken manahing sanès, ndajani kawiloedjengan toewin katentremaning sanès sapanoenggilanipoen.

Nabi, wonten moekdjidjatipoen. Manawi Pendita oetawi Wali, wonten keramatipoen. Manawi moekmin oetawi tijang tinarimah wonten mangoenahipoen.

93.

Handwritten Javanese text in Kawi script, including a reference to (93).

Kawroehé moeng ana woewoes, woewoesé goemaib-gaib, kasliring titik tan kena, mantjereng alisé gatik. Apa pandita antiga, kang mangkono ikoe kaki.

* *

Ingkang roemaosipoen sampoen Pandita linangkoeng waoe saèstoenipoen namoeng saged tjarios, njariosaken ingkang gaib-gaib. Tijang ingkang sampoen ngretos dateng penitikan, saged njrapat dateng kabatosaning tijang sanès, awit katitik wonten ing salah bawanipoen, pasemonipoen, oeroet oetawi worsoehing ginem, lagoening swara, sadjakan poenapa déné wawatakanipoen samangsa dipoen alem oetawi dipoen tjatjad, manawi kaleres bingah oetawi sisah, manawi saweg remen oetawi geṭing sapa-noenggilanipoen.

94.

Handwritten Javanese text in Kawi script, including a reference to (94).

(93) Woewoes = ginem. Goemaib = ngaken soemerep ing Gaib. Kesliring = dipoen waoni oetawi dipoen tjentok. Mantjereng alisé gatik = doeka. Pandita antiga = boten witjaksana (palsoe).

(94) Ngèlmoe sedjati = pangoedi dateng sipat Kapangéranan (Kasoek-tjèn). Dahwèn = para wantjèn. Opènan = remen memamah ingkang boten preloe toemraping pangoedi. Panastèn = gela soemerep kabegdjaning sanès. Djail = remen njikara. Kahardan = toemangkaran.

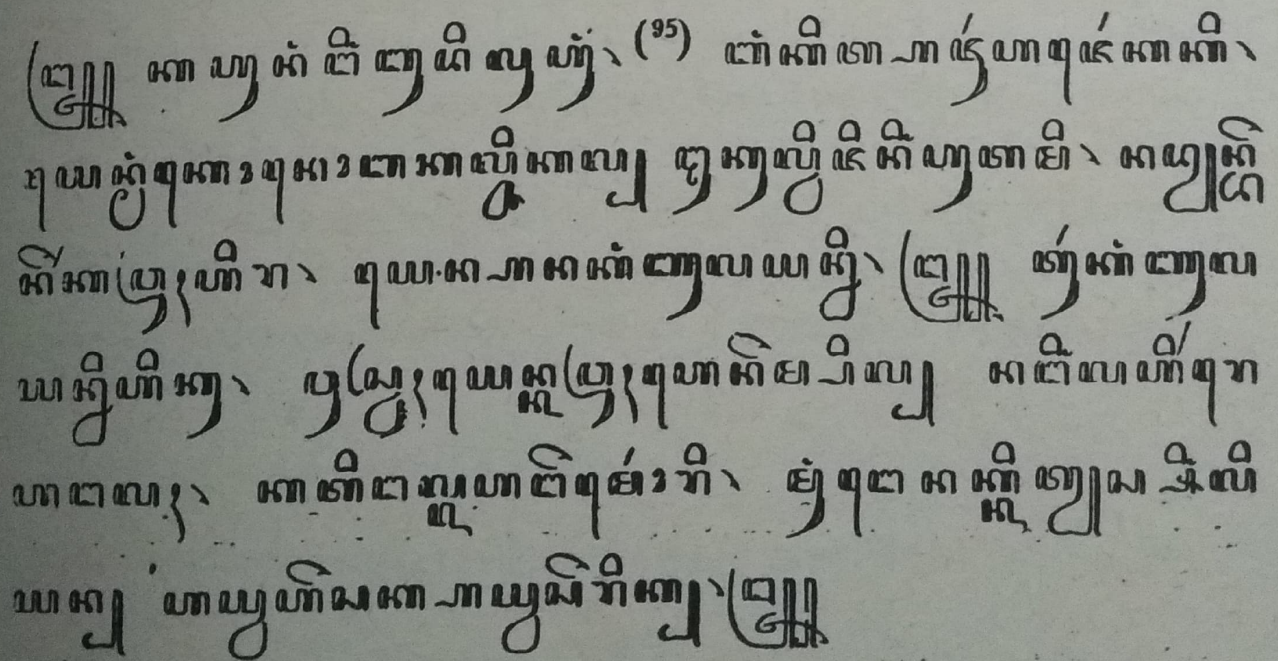
Mangka ta kang aran lakoe, lakoené ngèlmoe sadjati, tan dahwèn pati opènan, tan panastèn nora djail, tan ndjoeroengi ing kaardan, amoeng e n e n g mamrih ening.

* * *

Ing mangka lampahing ngèlmi sadjatos (sembah Tjipta) poenika boten dahwèn, tegesipoen boten para wantjèn oetawi para tjampah. Boten drengki oetawi panastèn, tegesipoen boten bingah soemerep kesisahanipoen tijang sanès. Boten djail, tegesipoen boten poeroen damel kasoeshaning sanès, boten ndjoeroengi kekadjengan, langkoeng-langkoeng damel kapitoenaning sanès. Liripoen damel kapitoenaning sanès poenika, boten namoeng damel soesah oetawi kesasar kémawon, sanadjan namoeng mantjèni, ngraosi, nggegoedjeng, damel isin, memojok sapanoenggilanipoen, oegi nama damel kapitoenèn, sarta boten tepa sarira. Manawi pakartining tjipta ripta ingkang makaten poenika dipoen legoetakkaken déning kakinten saged damel kamaremanipoen, inggih badé tansah ketjélik.

Ingkang preloe kaoedi poenika sagedipoen netepi wadjibipoen pijambak. Déné wadjibipoen: ngèndelaken tjipta-riptanipoen, moerih saged doemoegi ing ênêng, ening.

95 — 96.

(95)

(95) Kaoenang = misoewoer. Loehoeng = loehoer. Adjoer-adjèr = saged ngemori. Tjikal = bibit = widji. Bakal tjikal = kadoenoengan widji oetami.

𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓
 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓

Jèkoe ilapating wahjoe, jèn joewana ing salami, marga wimboeh ing noegraha, saking hèb kang Maha Soetji, tjinantjang poetjoeking tjipta, nora oetjoel-oetjoel kaki.

* *

Sinten ingkang sampoen saged ngemori manahing sanès, trimah ngawon boten mawi sakserik sajektos, poenika pratanda sampoen wonten oengoep-oengoepipoen noegrahaning Pangéran. Samanten waoe manawi lestantoen boten wonten sambékalani-poen. Manawi saged joewana, bibit wahjoe waoe sangsaja ageng, déning kedajan Sabdaning Pangéran. Pangoepakaraning bibit waoe, sarana kaènget-ènget moerih sampoen ngantos kénging ama (sambékala).

98.

𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓⁽⁹⁸⁾
 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓
 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓 𑀓𑀲𑀸𑀓

Mangkono ingkang tinamtoe, tanpa noegrahaning Widi, marma ta koeloep dèn bisa, mboesoeki oedjaring djanmi, pakolèh lahir batinnja, ijèkoe boedi premati.

* *

Lampah ingkang kaseboet inginggil waoe ingkang sampoen dados pramestian (waton) sagedipoen tapi noegrahaning Pangéran. Awit saking poenika, piwoelangipoew Sang nawoeng gita: langkoeng prajogi katingala mboḍoni kémawon, étok-étok boten mangretos. Manawi makaten, tansah baṭi. Ing lahir baṭi roekoen, soegih sadèrèk; ing batos baṭi angsal seserepan, angsal titènan, angsal lampah.

Ingkang makaten poenika tetep anama saged simpen akanti primpen.

(98) Ingkang tinamtoe = ingkang dados pramestijaning lampah. mBoesoeki = mboḍoni (étok-étok boten mangretos). Pakolèh lahir batin = ing lahir lan ing batos angsal-angsalan. Boedi premati = saged primpen.

Boekhandel TAN KHOEN SWIE - Kediri.

Menerbitkan kitab-kitab seperti dibawah ini:

BAHASA DJAWA HOEROE F LATIJN.

Asmaralaja	f 0,45	Krida Sastra	f 0,20
Kala-tida	" 0,20	Pladjaran hoeroef Djawa	" 0,50
Katoeranggan Djaran, koetjing lan koetoet	" 0,50	Siti Djenar	" 0,40
Kidoengan	" 0,50	Wedda Tama	" 0,40

BAHASA MELAJOE HOEROEF LATIJN.

A.B.C. Melajoe dan Djawa	f 0,75	Sair Pertjintaän	f 0,30
A. B. C. Loo tjoe	" 0,50	Sioe Lian [Samadhi]	
Achli Noedjoem dengan 3 dadoe	" 1,—	deel I—II per deel à	" 1,—
Alamat mengimpi.	" 0,50	Sair Soesah dan Senang	" 0,40
Bagawad Gita	" 0,90	Soeloeh kesempoernaän	
Beroelang-oelang dilahir- kan ka doenia	" 0,65	deel I. Magnetisme	" 1,—
Deradjat Istri	" 0,50	deel II. Hypnotisme	" 1,—
Dewa Roetji	" 0,65	deel III. Asalnja ma- noesia	" 1,—
Djati Moerti	" 1,—	deel IV. Concentratie	
Hak perkoempoelan dan persidangan	" 0,75	mengeningkan Tjipta	" 1,—
Hauw King	" 0,40	deel V. Asalnja Tjipta	" 1,—
Kitab Khong Khauw	" 0,20	deel VI. Natuurweten- schap	" 1,—
Ling Djiat [panas dan dingin].	" 0,35	deel VII. Tahoe Gaib	" 1,—
Makrifat	" 0,35	deel VIII. "	" 1,—
Ngo Loen [Ngo Taij Kong]	" 0,35	deel IX. "	" 1,—
Nona Mari I Sampe IV per djilid	à " 0,60	deel X. Pengidoepan	
Perdjalanan Moedjidjat		Batin I.	" 1,—
1- II	à " 1,50	deel XI. Pengidoepan	
Pantoen anak moeda dan		Batin II	" 1,—
Nona Manis	" 0,50	deel XIII Pengidoepan	
Pantoen anak moeda berhiba hati	" 0,50	Batin III.	" 1,—
Pantoen Penghiboer hati	" 0,50	Sair Ilmoe Sedjati	" 0,50
Primbon mengadoe Djago	" 0,40	Swara Soeksma	" 0,65
Pesalatan Sembahjang	" 0,50	Taman Ilmoe Kekoeatan	
Riwayat Nabi Khong Hoe		Ghaib deel I—XII	à " 1,—
Tjoe	" 0,50	Tjian Lie Gan [Adji	
Riwayat Negri Kediri	" 0,75	Penrawangan]	" 0,50
		Tjiptaän tiap-tiap pagi	" 0,40
		Wali Sepoeloeh	" 0,65
		Wedjangan Goeroe-goeroe	" 1,25
		Zak Woordenboek	"
		Belanda - Melajoe	" 0,75

BAHASA DJAWA HOEROEF DJAWA.

Amoerwa Kala	f 0,35	Ari Wara	f 1,25
Ardjoena Wiwaha	" 1,50	Asmaralaja	" 0,40

HARGA DIATAS BELOEM TERITOENG ONKOST KIRIM.

Boekhandel TAN KHOEN SWIE - Kediri.

Menerbitkan kitab-kitab seperti di bawah ini :

BAHASA DJAWA HOEROEF DJAWA.

Babad Gianti deel I sampe V	f 1,25	Krida Sastra	f 0,20
Babad Kediri	" 1,—	Lambang Pradja [Djaja Baja]	" 0,60
Babad Mochamad	" 0,35	Langen Drija	" 0,60
Babad Rasoel	" 0,35	[Poestakaweni]	" 1,50
Babad Tjirebon	" 1,50	Madoe Rasa	" 0,35
Babad Toeban	" 0,45	Marga Joewana	" 0,35
Bab Wawadosing Gesang	" 1,25	Ma Sapta Baja	" 0,50
Bagawad Gita	" 1,35	Ngedja Arab	" 0,35
Bambang Dwihasta	" 0,75	Ngelmoe Kak Sedjati	" 0,50
Bawa sagerongipoen	" 0,35	Ngelmoe Pangasihan	" 0,45
Bima Boengkoes	" 0,35	Ngelmoe Pangroetjat	" 0,30
Bodja Boesana	" 0,45	Ngelmoe Panoedjoeman	" 0,35
Boekoe Sembahjang	" 0,45	Ngelmoe Pirasat	" 0,30
Boerat Aroem	" 0,65	[Pirasating djalma]	" 0,30
Darma sabda	" 0,75	Niti Prana	" 0,45
Dewa Roetji	" 0,10	Niti Sroeti	" 0,35
Djaka Lodang	" 0,50	Nitik Kraton	" 0,50
Djampi Soesah	" 0,50	Oegering Palakrama	" 2,—
Djampi Ghaib	" 1,10	Oesoeloedin	" 1,50
Djati Moerti	" 0,60	Pamboekaning Tjipta	" 1,—
Djitapsara	" 1,25	Pandam Prana	" 1,50
Djiwandana	" 1,—	Panggardjita	" 0,50
Gatolotjo	" 1,—	Panembrama	" 0,45
Idajat djati	" 0,35	Paniti Baja	" 0,45
Iladoeni	" 0,50	Paniti Sastra	" 0,10
Ilmoe Spiritisme	" 0,60	Papali Nabi Kh. H. Tjoe	" 0,35
Inl Gem. Ordonnantie	" 0,30	Pastika Maja	" 1,25
Jatnamaja	" 1,—	Pastika Warna	" 2,—
Kabar Kijamat	" 0,35	Pati Tjentini	" 0,65
Kabcetoehan	" 1,50	Patkoel Karip [Kawroeh Pekih]	" 1,50
Ka'koel Islam	" 1,75	Pawoekon 30 gambar	" 1,65
Kalam Wadi	" 0,10	Pedjah poenika sala- djengipoen kados poendi?	" 0,45
Kalatida	" 0,65	Pitoetoer djati	" 1,25
Kanda boemi	" 0,50	Poerwa Kanti	" 0,60
Kapratjajan	" 0,65	Poerwa Karana	" 0,75
Katja Wirangi	" 1,65	Poestaka Rantjang [Patak Modin]	" 1,—
Kawroeh Kasoeksman	" 0,80	Prabangkara	" 0,50
Kawroeh Mantig	" 0,50	Pralambanging djagad	" 0,60
Kawroeh Pangoengsed	" 0,50	Pramana sidi	" 0,70
Kewroeh sanggama	" 0,35	Prasida Djati	" 1,10
Kawroeh Sasadji	" 1,50	Primbon Djampi Djawi	" 0,40
Kawroeh Theosofie	" 1,25	Primbon Ngadoe Djago	" 0,60
Kebo Kenanga	" 1,—	Primbon Ngimpi	
Kidoengan Kawedar	" 0,65		
Krida Atmaka	" 2,—		
Krida Graita			

HARGA DIATAS BELOEM TERITOENG ONKOST KIRIM.

PENGARANG

P. t. R. SOEDJÕNOREDJO

Mantri goeroe pènsioen Karanganyar S S. W/L.